VEĽKOÚĽANSKÝ OBZOR

Noviny obyvateľov Veľkých Úľan

1. číslo 26. ročník – Marec – 2022

NAGYFÖDÉMESI LÁTHATÁR

Nagyfödémes lakosainak lapja

1. szám 26. évfolyam – 2022 – Marec

AKÝ BUDE ROK 2022 V NAŠEJ OBCI?

Túto otázku sme položili starostovi obce, Ing. Františkovi Gőghovi, ktorý nám ochotne poskytol informácie o tom, čo očakáva od tohto roka, aké sú plány, čo plánuje obec urobiť v tomto roku pre svojich obyvateľov?

Vprvom rade pozdravujem obyvateľov obce a čitateľov obecných novín! Budem hovoriť len o väčších projektoch. Ak by som mal spomenúť všetky malé a drobné projekty, zabralo by to viac strán našich obecných novín.

V každom roku obec robí investičné akcie buď z dotácií od štátu s percentuálnym spolufinancovaním zo strany obce, alebo len z vlastných zdrojov. Najlepšie sú určite tie, ktoré sú dotované z financií Európskej únie. Predstavte si napríklad taký projekt „Prístavby materskej školy", ktorý stál zhruba 0,6 milióna eur. Obec by nikdy nedokázala našetriť na takúto investíciu, a ak aj áno, tak na úkor iných vecí. My sa snažíme, čo najviac investícií robiť práve z eurofondov. Sú to síce veľmi náročné aktivity, vyžaduje to veľa práce, rozumu, nervov, presnosti, angažovanosti, trpezlivosti, ale v konečnom dôsledku pri úspešnosti projektov to stojí zato!

V roku 2022 chceme zrealizovať a dokončiť tieto väčšie projekty:

„Cyklotrasa II. etapa". Konečne sa nám podarilo na druhý pokus vysúťažiť tento projekt za pol milióna eur. Výstavba by mala začať v apríli a dokončená by mala byť v auguste, takže cyklisti by si ju mali užiť ešte v tomto roku. Táto 5 kilometrová cyklotrasa sa napája na I. etapu pri jazierku jazdeckého areálu, pokračuje pri konzervárni smerom k cintorínu na Hajmáši a odtiaľ do Sedína.

V tomto roku sa nám podarí dokončiť aj prístavbu k MŠ, čím zvýšime kapacitu našich materských škôl o 72 detí. Je a bol to veľmi náročný projekt, nakoľko sa to veľmi dlho naťahovalo z rôznych dôvodov, niekedy to vyzeralo na spadnutie, ale nakoniec sa to dotiahlo do úspešného konca. Stálo nás to síce veľa nervov a aj financií, ale máme to!

(pokračovanie na strane 3)

Nové nájomné byty sú už plné obyvateľov
Az új bérlakások már megteltek lakosokkal

FOTO: HANZEL LAJOS

MILYEN LESZ A 2022-ES ÉV KÖZSÉGÜNKBEN?

Ezt a kérdést tettük fel községünk polgármesterének, Gőgh Ferenc mérnöknek, aki készségesen válaszolt arra, hogy mit vár a polgármester ettől az évtől, milyen tervei vannak, mit tervez még az idén a község a lakosok számára?

Először is üdvözlöm községünk lakosait és a községi újság olvasóit. Csak a legnagyobb projektekről szeretnék szólni, mert ha minden kicsi pályázatról beszámolnék, az az egész újságot elfoglalná.

A község minden évben több beruházást is végrehajt, amelyeket vagy az állami támogatásból, melyhez a község százalékos arányban önrésszel járul hozzá, vagy saját költségvetésből finanszíroz. A legjobbak azonban azok a beruházások, amelyeket anyagilag az Európai Unió támogat. Képzeljenek csak el például egy olyan projektet, mint az óvodák hozzáépítése, amely mintegy 0,6 millió euróba kerül. A község sosem tudna annyi pénzt megspórolni, hogy ezt önerőből felépíthesse, vagy ha igen, akkor csak egyéb dolgok rovására tehetné. Ezért mi a legtöbb beruházást uniós támogatásból igyekszünk megvalósítani. Igaz, hogy ez a tevékenység nagyon igényes, sok munkát, józan eszet, jó idegeket, elkötelezettséget, türelmet igényel, de végül is a siker érdekében mindez megéri!

2022-ben az alábbi projekteket szeretnénk befejezni és megvalósítani:

„A kerékpárút II. szakaszát". Végre, második körben sikeres volt a fél millió euró értékű versenypályázatunk. Építése áprilisban kezdődne és augusztusban kellene befejezni, tehát a kerékpárosok már az idén is kihasználhatják ezt a lehetőséget. Ez az 5 km-es szakasz a lóversenypálya melletti tónál a kerékpárút I. szakaszához csatlakozik, a konzervgyár mellett folytatódva a hajmási temetőig és egészen Szőgyénbe vezet majd.

Ebben az évben végre sikerül befejeznünk az óvoda hozzáépítését is, amellyel óvodáink kapacitása 72 fővel bővül. Ez egy nagyon

(folytatás a 3. oldalon)

Bol tu Mikuláš

Stalo sa už peknou tradíciou, že našu obec každý rok v decembri navštívi Mikuláš. Minulý rok kvôli pandémii náš obľúbený Mikuláš trochu meškal a do našej obce zavítal so svojím sprievodom až 18. decembra. Na potešenie detí pochodil všetky ulice obce a obdaril každé dieťa do 10 rokov. Darčeky finančne zabezpečila obecná samospráva.

-szme-

Itt járt a Mikulás

Már hagyománnyá vált, hogy községünk utcáit minden év december elején bejárja a Mikulás. Tavaly azonban a járvány miatt a népszerű Mikulás és kísérete csak december 18-án érkezett meg falunkba. A gyermekek örömére a község valamennyi utcáját bejárta, és minden 10 évnél fiatalabb gyermeket megajándékozott. Az ajándékokat a község önkormányzata biztosította.

-szme-

FOTO: PRÁGAI ERZSÉBET

AKÝ BUDE ROK 2022 V NAŠEJ OBCI?

Dokončenie zo strany 1

Konečne sme úspešne vysúťažili a podpísali zmluvu na projekt „Vodozádržné opatrenia v obci Veľké Úľany". Jedná sa o odvádzanie dažďových vôd do priestorov za obecným úradom, kde sme pred dvoma rokmi vyrúbali životunebezpečné topole. Ja viem, že nebol pekný pohľad na tieto priestory, ale konečne sa to stane minulosťou. Vznikne tu krásne jazierko na odvádzanie dažďových vôd, z ktorého budeme mať určite všetci radosť.

S jazierkom je spojený aj ďalší projekt „Voľnočasové aktivity" dotovaný štátom a pripravený prvom rade pre mládež, ktorú určite zaujmú hlavne stroje na cvičenie a zároveň možnosť oddychu pod altánkami.

Úspešne sme v tomto roku dokončili projekt modernizácie základnej školy, na ktorý sme dostali dotáciu 170 000 eur. Vytvorili sme v škole viac špeciálnych učební, a na našu veľkú radosť má škola teraz už aj vlastnú knižnicu. Som veľmi šťastný, že naša základná škola napriek „svojmu veku" vôbec nevyzerá ako stará škola, ale ako moderná škola, ktorá poskytuje všetko čo v dnešnej dobe naše deti, žiaci potrebujú. Ďakujem všetkým, ktorí na tomto projekte pracovali alebo nejakým spôsobom tento projekt podporovali. Dočkali sme sa aj bezpečného altánku na školskom dvore, ktorý zafinancovala obec z vlastného rozpočtu. To, čo v tejto škole ešte chýba, je výmena elektrických rozvodov, ktoré sú v havarijnom stave. Viac rokov poukazujeme na tento problém na Ministerstve školstva SR, ale v tomto roku sa už asi dočkáme dotácie na odstránenie tohto havarijného stavu.

Máme pripravenú projektovú dokumentáciu na „Dom seniorov vo Veľkých Úľanoch" s kapacitou 80 miest. Vybavujeme stavebné povolenie na túto výstavbu, aby sme boli pripravení v prípade zabezpečenia financií. Takisto pripravujeme projektovú dokumentáciu na výstavbu „Športovej haly", ktorú plánujeme vystavať z dotácií štátu a z vlastných zdrojov.

Práce sú v plnom prúde aj tu
Itt is gőzerővel folyik a munka

Čakáme na posúdenie viacerých projektov zo strany štátu. Máme podané žiadosti o dotáciu na projekty „Modernizácia kultúrneho domu", „ENVIRKO – envirocentrum v Hajmáši", „Projekt na triedenie komunálneho odpadu", „Projekty na nákup techniky a veľkokapacitných kontajnerov zberného dvora", atď..

Ako vidíte, nezaháľame, ale fungujeme na plný plyn, aby sme čo najlepšie zabezpečili našu obec a našich obyvateľov, od najmenších až po najstarších.

Ing. František Gőgh, DBA

MILYEN LESZ A 2022-ES ÉV KÖZSÉGÜNKBEN?

Folytatás az 1. oldalról

igényes projekt volt, mivel a jóváhagyási folyamat nagyon hosszú ideig elhúzódott. Már szinte úgy látszott, hogy semmi sem lesz belőle, de végül is sikerrel jártunk. Igaz, hogy sok gonddal és anyagi ráfordítással járt, de végre-valahára meglesz.

Végre sikeresen befejeződött a „Vízelvezetési intézkedésekre" kiírt versenypályázatunk is. A projekt eredményeként az esővizet a községi hivatal mögötti területre vezetjük majd el, ahol két évvel ezelőtt kivágtuk az akkor már veszélyes nyárfákat. Tudom, hogy nem volt szép látvány, de mindez már a múlté. Egy szép kis tó keletkezik majd itt, ahová az esővizet elvezetjük, s amely remélem, elnyeri majd mindenki tetszését.

A tó mellett „Szabadidős tevékenységek" néven egy újabb állami támogatott projektnek köszönhetően kültéri tornagépek és pihenő pavilonok kapnak helyet. Úgy gondolom, hogy ezeket főleg a fiatalok fogják kihasználni.

FOTO: HANZELL LAJOS

Ebben az évben sikeresen befejeztük az „Alapiskola modernizációja" projektet is, amelyre 170 000 euró támogatást kaptunk. Az iskolában speciális tantermeket alakítottunk ki, és örömünkre az iskolának saját könyvtára is lett. Boldog vagyok, hogy az alapiskola épülete „korát tekintve" egyáltalán nem néz ki öreg iskolának, hanem egy olyan modern iskola, amely napjainkban a diákok minden igényét kielégíti. Köszönöm mindenkinek, aki a pályázat sikeréhez hozzájárult. Megépült a biztonságos kinti pavilon is az iskola udvarán, amelyre az anyagiakat a község biztosította. Ami még ebben az iskolában felújításra vár, az az elektromos vezetékek cseréje, amely kritikus állapotban van. Erre a problémára már több alkalommal is felhívtuk a Szlovák Oktatásügyi Minisztérium figyelmét, s talán az idén megkapjuk a szükséges támogatást erre a rekonstrukcióra.

Elkészült a 80 férőhelyes „Nagyfödémesi idősek otthona" tervdokumentációja is. Jelenleg az építkezési engedélyt intézzük, hogy minden szükséges dolog meglegyen, ha ilyen jellegű pályázati kiírás megjelenik. Készítjük a „Sportcsarnok" tervdokumentációját is, amelyet állami támogatásból és önerőből tervezünk megépíteni.

Az állam részéről több beadott pályázatunk vár elbírálásra, mint a „Kultúrház modernizációja", „ENVIRKO – környezetvédelmi központ Hajmásban", „Kommunális hulladék osztályozását biztosító központ", „Technika és nagy kapacitású konténerek vásárlása hulladékgyűjtő udvar részére", stb.

Amint látják, nem tétlenkedünk, hanem teljes gőzzel dolgozunk, hogy községünknek és lakosainak, a legkisebbektől egészen a legidősebbekig, a lehető legjobb feltételeket biztosítsuk.

Ing. Gőgh Ferenc, DBA

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo na svojom neplánovanom zasadnutí dňa 9. decembra 2021 rokovalo o jedinom bode a to o navýšení rozpočtu prístavby a prestavby Materskej školy.

Poslanci schválili:

- navýšenie rozpočtu stavby – Prístavba a prestavba Materskej školy vo Veľkých Úľanoch o 41 667 eur bez DPH, formou dodatku k Zmluve o dielo v dôsledku zvýšenia cien stavebných materiálov.

---

30. plánované zasadnutie OZ sa uskutočnilo dňa 13. decembra 2021, na ktorom poslanci prerokovali návrhy a podnety v zmysle programu rokovania a prijali nasledovné uznesenia:

Poslanci schválili:

- programový rozpočet Obce na rok 2022 vrátane programov a podprogramov
- programový rozpočet príspevkových a rozpočtových organizácií obce na rok 2022
- zmenu rozpočtu Obce na rok 2021
- tvorbu opravných položiek k pohľadávkam za rok 2021 v navrhovanom znení
- VZN Obce Veľké Úľany č. 7/2021 o podmienkach prideľovania nájomných bytov
- program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľké Úľany 2021-2027
- domový poriadok obecných nájomných bytov na území obce
- vysporiadanie sa s nájomcom Martinom Blšťákom nájomné za nebytové priestory a prevádzkovanie kúpaliska formou kompenzácie nájomného za prevádzkovanie kúpaliska v letných mesiacoch, ako príspevok na verejnoprospešné služby
- žiadosť Tibora Szabóa, o zrušenie Zmluvy o nájme obecného nájomného bytu na ulici Sládkovičovskej č. 1516, ku dňu 31. 1. 2022 – dohodou
- výšku nájmu pre nájomcov domu s. č. 764 na ul. SNP – Richard Rigó a Michaela Mihalovičová vo výške 50 €/mesiac od 1. 1.2022
- prenájom novovytvoreného pozemku KN-C parc. č. 2840/86 vo výmere 488 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa pre žiadateľa Gabriela Kováča (KG Servis). Cena nájmu: 50 €/mesiac.
- prenájom obecného pozemku časť parcely KN-E č. 601/1 o výmere 27,3 m² pre žiadateľov Richarda Sebőka a Mgr. Martiny Sebők, z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Cena nájmu: 25 €/mesiac.

vymenovali:

- do funkcie riaditeľa príspevkovej organizácie Miestneho kultúrneho strediska vo Veľkých Úľanoch pani Alžbetu Prágaiovú, dňom 2. 1. 2022, na päťročné funkčné obdobie.

Prebieha výstavba novej materskej školy
Folyik az új óvoda építése

---

31. neplánované zasadnutie OZ sa uskutočnilo dňa 14. 2. 2022, na ktorom poslanci schválili:

- predloženie ŽoNFP v rámci výzvy – zameranej na mechanicko-biologickú úpravu zmesových komunálnych odpadov: Názov projektu: Vybudovanie centra odpadového hospodárstva v obci Veľké Úľany časť úprava komunálneho odpadu
- výšku maximálneho celkového spolufinancovania projektu zo strany žiadateľa z celkových oprávnených výdavkov projektu – 5 % je 34 043 €. Celkové oprávnené výdavky projektu: 680 860 €

---

32. plánované zasadnutie OZ sa konalo dňa 16. 2. 2022 na ktorom poslanci schválili

- návrh na zmenu názvu Základnej školy vo Veľkých Úľanoch na „Základná škola Mikuláša Lieszkovszkého Veľké Úľany"
- žiadosť o zrušenie zmluvy o nájme bytu na Sládkovičovskej ulici č. 1516, byt č. C2 – nájomca František Manczal – ku dňu 17.02.2022 – dohodou

zobrali na vedomie:

- správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce za rok 2021
- vyhodnotenie komunitného plánu sociálnych služieb obce Veľké Úľany za roky 2020 – 2021
- vyjadrenie nesúhlasu s výškou záväzku k 31. 12. 2021 vo výške 5 521,14 € zo strany – Diófa s.r.o. Vozokany, zastúpeným konateľom Igorom Mártonom.

uložili:

- obecnému úradu vypracovať nové VZN obce o zákaze umiestnenia herní a kasín na území obce Veľké Úľany

neschválili:

- žiadosť Jána Popluhára, Tibora Popluhára a Ladislava Popluhára, o odpredaj, respektíve zámenu časti pozemku E-KN č. 2223/1 vedeného na LV č. 3598.

Obecné zastupiteľstvo vyhlásilo:

- obchodnú verejnú súťaž na prenájom pozemkov na poľnohospodárske účely v katastrálnom území Nové Osady o výmere 21627 m² s podmienkami uverejnenými na úradnej tabuli a na webovej stránke obce. Minimálna cena za prenájom pozemkov 150 €/ha/za rok.

Uznesenia a zápisnice zo zasadnutí obecného zastupiteľstva, ako aj úplné znenie VZN sú dostupné na internetovej stránke obce www.ulany.sk.

Alžbeta Szárazová

Miről tárgyalt az önkormányzat

Nagyfödémes Község Önkormányzata a 2021. december 9-én tartott nem tervezett ülésén a helyi óvoda hozzáépítésének problematikájával foglalkozott.

A képviselő-testület jóváhagyta:

- A Nagyfödémesi óvoda hozzáépítése költségvetésének megemelését 41 667 euró értékben ÁFA nélkül. A többletköltségre az építőanyag drágulása miatt volt szükség.

Az önkormányzat a 2021. december 13-án tartott 30. tervezett ülésén megtárgyalta a napirend által meghatározott programot és a polgárok beadványait.

A képviselő-testület jóváhagyta:

- a község 2022-es évre szóló költségvetését
- a község költségvetési és hozzájárulási intézményeinek 2022-es évre szóló költségvetését
- a község 2021-es évi költségvetésének módosítását
- a 2021-es évi követelésekre és adóbevételekre vonatkozó módosítást
- a községi bérlakások szétosztását szabályozó 7/2021-es számú önkormányzati rendeletet
- a község gazdasági és szociális fejlesztésének programját a 2021-2027-es időszakra
- a községi bérlakások házirendjét
- Blsťák Martinnal a fürdő bérlőjével történő megegyezést, aminek alapján a község támogatás formájában hozzájárul a fürdő nyári időszakban történő üzemeltetéséhez, a lakosoknak nyújtott szolgáltatásokért
- Szabó Tibor, a Diószegi utcai 1516-os sz. bérházban található lakás bérleti szerződésének megegyezés alapján történő felbontását 2022. 1. 31. határidővel
- az SZNF utca 764-es számú ház bérleti díját Rigó Richard és Michaela Mihalovičová számára 2022. január 1.-től. A bérleti díj 50 €/hónap
- községi vagyon, a 2840/86-os újonnan kialakított parcellán található 488 m² -es egyéb terület bérbeadását Kováč Gábor (GK Servis) számára, külön elbírálás alapján. A bérleti díj 50 €/hónap
- községi vagyon, a 601/1-es parcellán található 27,3 m² -es egyéb terület bérbeadását Sebők Richard és Mgr. Martina Sebők számára, külön elbírálás alapján. A bérleti díj 25 €/hónap

kinevezte:

- a Nagyfödémesi Helyi Kulturális Központ igazgatójává Prágai Erzsébetet. Ötéves hivatali ideje 2022. 1. 2.-tól kezdődik

A képviselő testület 31. nem tervezett ülésére 2022. február 14-én került sor, amelyen a képviselők jóváhagyták:

- nem visszatérítendő kölcsön iránti kérvény beadását a „Hulladékkezelési központ építése Nagyfödémesen – települési hulladék kezelése" című pályázatra, amely a nem válogatott települési hulladék mechanikai-biológiai feldolgozására irányul
- a pályázat teljes elszámolható költségéből a község önrészét 5%, azaz 34 043 euró értékben. A pályázat elszámolható összköltsége 680 860 euró.

Az önkormányzat 32. tervezett ülésére 2022. február 16-án került sor, amelyen a képviselő-testület jóváhagyta:

- a nagyfödémesi szlovák alapiskola névváltoztatását „Mikuláš Lieszkovszký Alapiskola Nagyfödémes" névre
- Manczal Ferenc, a Diószegi utcai 1516-os sz. bérházban található C2 lakás bérleti szerződésének megegyezés alapján történő felbontását 2022. 2. 17.-ei határidővel

tudomásul vette:

- a község főellenőrének 2021-ben végzett ellenőrzéseiről szóló beszámolóját
- a község közösségi tervének teljesítéséről szóló 2020-as és 2021-es évi kiértékelését
- Márton Igor, a Diófa kft. tulajdonosának, a község iránti 5521,14 € kötelezettségét érintő elutasító nyilatkozatát

feladatul adta:

- a községi hivatalnak új önkormányzati rendelet kidolgozását, amely a község területén tiltja a kaszinók és játéktermek üzemeltetését

nem hagyta jóvá:

- Ján Popluhár, Tibor Popluhár és a Ladislav Popluhár kérvényét, amely 3598-as tulajdonlapon vezetett E-KN 2223/1-es parcella eladását, illetve cseréjét érinti

meghirdette:

- azt a versenypályázatot, amely a Nové Osady-i kataszterben található 21 627 m² mezőgazdasági területeket érinti. A versenypályázat feltételeit a község hirdetőtábláján és honlapján tette közzé.

A képviselőtestület üléseinek jegyzőkönyvei, az elfogadott határozatok és a jóváhagyott községi rendeletek megtalálhatók a község honlapján: www.ulany.sk a „Dokumentumok" menüpont alatt.

Száraz Erzsébet

Kultúrny dom je otvorený pre každého

V pracovnom nasadení
Munka közben

FOTO: HANZEL LAJOS

V decembri sa uskutočnilo výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa Miestneho kultúrneho strediska. Na základe výsledkov výberového konania na ďalších päť rokov bude riaditeľkou MKS opäť Alžbeta Prágaiová. Novú riaditeľku sme poprosili o malý rozhovor.

V prvom rade, aké bolo pre Teba uplynulé päťročné obdobie?

Mohla by som povedať, že hektické. V januári 2017 sme začali našu prácu s veľkým elánom. Vždy som zastávala názor, že v dobrých veciach treba pokračovať, ale našu činnosť sme chceli spestriť aj novými nápadmi. V uplynulých rokoch sme dvakrát zorganizovali hudobno-zábavný program „Spievaj s nami", nechýbali ani tradičné letné tábory Nezbedníkov, pokračovali sme v našich kurzoch – výtvarnej a hudobnej výchovy, ako aj tanca. Aktívne sme pomáhali všetkým spoločenským organizáciám aj vzdelávacím inštitúciám, pokiaľ prejavili o našu pomoc záujem. Pracovníci kultúrneho strediska sa zapájajú do všetkých obecných podujatí. Snažili sme sa nájsť si cestu aj k našej mládeži, ale tam sme narazili na prekážky. Mojím veľkým snom bolo, a ešte aj stále je, usporiadanie kurzu spoločenského tanca pre mladých, kde by si mohli osvojiť nielen základy týchto krásnych tancov, ale aj základy etikety, spoločenského správania sa. Tieto kurzy mali v našej obci v minulosti veľkú tradíciu. Žiaľ, zatiaľ sa nám nepodarilo túto činnosť obnoviť, ale nevzdala som sa nádeje. Medzi ženami našej obce mal veľmi dobrý ohlas prvý „babský ples", ktorý sme zorganizovali na fašiangy v roku 2020. Veľmi úspešne začal svoju činnosť aj krúžok šikovných rúk, členky ktorého sa stretávajú každý mesiac. Konajú sa u nás aj vodičské kurzy na získanie vodičského oprávnenia a pre ženy sme viackrát zorganizovali aj prednášky z oblasti správnej životosprávy a kozmetiky. V posledných rokoch pravidelne poskytujeme priestory aj na odber krvi.

Knižnica
A könyvtár

Uplynulé roky sa niesli aj v znamení rekonštrukcií. V roku 2018 sa uskutočnila veľká rekonštrukcia kultúrneho domu, v rámci ktorej boli vymenené okná, uskutočnilo sa zateplenie a vonkajšia aj vnútorná maľovka. V roku 2019 boli vymenené okná v knižnici, následne sa vymaľovali i priestory knižnice, a vykonali sme aj veľkú revíziu knižničného fondu.

Je nám nesmierne ľúto, že v posledných dvoch rokoch sa nám nepodarilo splniť naše plány, lebo svetová pandémia zapríčinila skoro úplnú stagnáciu kultúrneho života obce. V roku 2021 miesto kultúrnospoločenských podujatí prevzalo mobilné odberové miesto (MOM). V kultúrnom dome sme zabezpečili nielen vhodné priestory pre testovanie a neustálu dezinfekciu i čistotu, ale naši pracovníci sa aktívne podieľali aj na testovaní. Minulý rok v lete sa už situácia trochu zlepšila. Podujatia pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci už ukázali svetlo na konci tunela. Aj tu sme sa zapojili do všetkých podujatí, pomáhali sme, kde bolo treba.

Od 1. januára si dostala dôveru na ďalších päť rokov. Aké sú tvoje plány do budúcnosti?

Popri tradičných podujatiach a udalostiach by som veľmi rada zorganizovala pre mládež už spomínaný kurz spoločenského tanca. Pre dospelých budeme pokračovať v činnosti krúžku šikovných rúk, ale plánujem usporiadať aj kurz varenia a šitia. Mojou netajenou túžbou je v spolupráci so ZO Csemadoku obnoviť činnosť divadelného a estrádneho súboru. Podobnú iniciatívu by sme privítali aj od ďalších spoločenských organizácií, či občianskych združení. Ich aktivitu radi podporíme. Podľa plánov sa v tomto roku už opäť uskutoční regionálna prehliadka estrádnych a divadelných súborov, a na jeseň plánujeme aj ďalší ročník zábavného programu „Spievaj s nami". Výučba výtvarnej a hudobnej výchovy ZUŠ, ako aj kurzy tanca F´ Dance Center už aj teraz prebiehajú, a od septembra očakávajú aj nových záujemcov. Na našu veľkú radosť sa opäť konajú aj aktivity „Kolembačky" pre mamičky s malými deťmi. Prebiehajú aj nácviky tanečnej skupiny „Tanec radosti". V prospech našich obyvateľov aj naďalej poskytneme priestory na rôzne predajné akcie.

Chcela by som povedať, že sme otvorení všetkým dobrým nápadom a návrhom. Každý nám môže povedať svoj nápad, ktorý podľa možnosti spoločne aj uskutočníme. Dvere kultúrneho domu sú pre každého otvorené. Tak isto aj knižnica očakáva svojich čitateľov s množstvom nových kníh, každý pondelok a v stredu v poobedňajších hodinách.

Čo spôsobuje starosti organizátorke kultúry?

V súčasnosti v prvom rade to, že ľudia sa v súčasnej situácii boja. Spočiatku budeme mať určite menej návštevníkov na podujatiach. To bolo zreteľné aj na doterajších marcových akciách. Dúfam, že sa nám podarí opäť privábiť našich stálych návštevníkov a verím, že sa aj mladšia generácia zapojí do kultúrneho života obce nielen pasívne ako divák, ale aktívnou činnosťou.

Čo mi robí v súčasnosti starosti je zastaraná divadelná technika. Kultúrny dom slúži už 55 rokov a divadelná technika – zariadenie na zákulisie, svetelná a zvuková technika, opona - ešte nebola obnovená. V tomto roku sme podali projekt práve na tieto veci, a ak budeme úspešní, tak sa vyrieši aj tento problém. Paralelne s týmto by sme chceli obnoviť aj sociálne zariadenia pri javisku a šatne pre umelcov.

Druhým pálčivým problémom je aj stav poslednej pamiatky našej ľudovej architektúry, ktorú tiež spravujeme. Dom ľudového bývania by potreboval tiež úplnú rekonštrukciu.

V knižnici by sme potrebovali vymeniť podlahovú krytinu a 55 ročné police, ktoré už nie sú bezpečné.

Čo by si na záver ešte dodala?

Môžem len zopakovať, čo som už spomínala. Kultúrny dom je otvorený pre každého. Všetky dobré nápady a návrhy srdečne privítame. A snáď len toľko, že kultúra nie je činnosťou jednej osoby. Popri profesionálnych pracovníkoch kultúry je potrebná aj práca mnohých dobrovoľníkov, ktorí bez nároku na financie či odmenu robia svoju prácu. Myslím tu na aktívnych členov spoločenských organizácií, na účinkujúcich – spevákov, recitátorov, tanečníkov, hudobníkov, výtvarníkov a na všetkých, ktorí akoukoľvek formou prispievajú ku kultúrnemu životu obce. Chcela by som sa poďakovať všetkým, ktorí túto veľakrát nevďačnú úlohu, ale o to krajšie poslanie prevzali na seba.

Ďakujem za rozhovor!

Alžbeta Szárazová

A kultúrház mindenki előtt nyitva áll

Práce detí z výtvarného kurzu
A rajztanfolyam tanulóinak munkáiból

Decemberben zajlott a Helyi Kulturális Központ igazgatói posztjára történő pályázat kiértékelése, amelynek eredményeként az elkövetkező öt évben ismét Prágai Erzsébet kapott bizalmat. Az új igazgatót egy kis beszélgetésre kértük fel.

Először is milyen volt számodra az elmúlt öt év?

Elsősorban azt mondanám, hogy hektikus. 2017 januárjában nagy lelkesedéssel kezdtük a munkát. Mindig az volt a nézetem, hogy a jól menő dolgokat folytatni kell, de újabb ötletekkel is színesíteni akartuk tevékenységünket. Az elmúlt években két alkalommal szerveztük meg a „Dalolj velünk" című műsort, nem maradtak el a hagyományos nyári Gézengúz táborok sem, folytattuk a különböző oktatásokat, tánc-, rajz, zene. Aktívan segítettünk valamennyi társadalmi szervezetnek és az oktatási intézményeknek, akik igényt tartottak rá. A kultúrház dolgozói teljes mértékben bekapcsolódnak valamennyi községi rendezvénybe. Megpróbáltunk közelíteni a fiatalok felé is, ahol sajnos falba ütköztünk. Nagy álmom volt, és ma is az, hogy a fiatalok egy újabb társastánctanfolyamon sajátítsák el a szép mozgás és az illemtan alapjait. Ezeknek a tanfolyamoknak a közelmúltban nagy hagyománya volt községünkben. Sajnos eddig nem sikerült újra életre keltenünk ezt a tevékenységet, de nem adtam fel a reményt. Viszont a nők körében nagyon nagy sikert aratott a 2020 farsangján megrendezett „banya-bál", és sikeresen megkezdte munkáját az ügyes kezek köre is, amelyen havonta találkoznak a résztvevők. Nálunk folynak az autóiskola tanfolyamai, és több alkalommal szerveztünk egészségügyi és szépségápolási tanácsadást nőknek. Az utóbbi években rendszeresen helyet adtunk a helyben rendezett véradásnak is.

Kolembačka
Ringató

Az elmúlt évek a felújításokról is szóltak. 2018-ban került sor a kultúrház tatarozására, amely magába foglalta az ablakok cseréjét, az épület hőszigetelését, külső és belső festését. 2019-ben pedig a könyvtárban került sor az ablakok cseréjére, festésre és a könyvállomány teljes leltárára is.

Nagy bánatunkra az utolsó két évben nem sikerült terveinket megvalósítani, a világjárvány miatt szinte az egész kulturális élet megbénult. A kulturális rendezvények helyét 2021 első felében a tesztelési központ vette át. A kultúrházban nem csak a helyet, kellő higiéniai feltételeket és a tisztaságot biztosítottuk, hanem valamennyi dolgozónk aktívan is bekapcsolódott a tesztelésbe. Tavaly nyáron egy kicsit már fellélegezhettünk, és a község első írásos említésének 800. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat már megmutatta az alagút végén a fényt. Itt is minden rendezvényen ott voltunk, segítettünk ahol tudtunk, ahol szükség volt ránk.

Január 1-től újabb öt évre kaptál bizalmat. Milyen terveid vannak a jövőre nézve?

A megszokott rendezvények, események mellett nagyon szeretném megvalósítani a fiatalok számára a már említett társastánctanfolyamot. A felnőttek számára tovább szeretnénk folytatni az ügyes kezek körét, de terveim között szerepel a főző- és varrótanfolyam megszervezése is. Nem titkolt vágyam, hogy a Csemadokkal karöltve felújítsuk a színjátszó- és esztrád-csoport tevékenységét. Várjuk további szervezetek és polgári társulások ilyen jellegű kezdeményezését is, amit szívesen támogatunk. Az idén a tervek szerint már ismét sor kerül a Szentgyörgyi Miklós színjátszó- és esztrád fesztivál újabb évfolyamára, és az őszre újra tervezzük a „Dalolj velünk" című műsor további évfolyamát. A művészeti iskola rajz- és zeneoktatása, valamint az F´ Dance Center tánctanfolyama már jelenleg is folyik, és szeptembertől újabb jelentkezőket is várunk. Nagy örömünkre újra elkezdődtek a „Ringató" foglalkozások az anyukákkal és a kisgyerekekkel. Folynak az „Örömtánc-csoport" próbái is. Lakosainkat segítve továbbra is helyet adunk a különböző vásároknak.

Szeretném elmondani, hogy minden új ötletre, javaslatra nyitottak vagyunk. Bárki elmondhatja javaslatait, s amennyiben lehetőségünk lesz rá, megpróbáljuk közösen megvalósítani. A kultúrház ajtaja mindenki előtt nyitva áll. Éppúgy, mint a könyvtár, amely jelenleg hetente kétszer, hétfőn és szerdán a délutáni órákban, sok új könyvvel várja az olvasókat.

Mi az, ami gondot okoz egy művelődésszervezőnek?

Jelenleg elsősorban az, hogy az emberek a mai helyzetben félnek. A kezdetekben biztosan kevesebb látogatója lesz rendezvényeinknek. Ez már a március elején tartott műsorokon is látható volt. Remélem sikerül visszacsalogatnunk a törzslátogatóinkat, és bízom benne, hogy a fiatalabb korosztály is kedvet kap majd ahhoz, hogy akár nézőként, akár aktív részesként bekapcsolódjon községünk kulturális életébe.

Ami még gondot okoz, az a színpadi technikánk elavultsága. Hiszen a kultúrház már 55 éve áll a köz szolgálatában, s azóta a színpadi technika még nem került felújításra, gondolok itt elsősorban a zsinórpadlásra, a függönyökre, a fény- és hangtechnikára. Az idén erre adtunk be egy pályázatot, s ha sikeres lesz, akkor talán ez a gondunk megoldódik. Ezzel párhuzamosan sor kerülne a színpad melletti szociális helyiségek és a művészöltözők felújítására is.

Másik fájó pont a hozzánk tartozó tájház állapota. Az utolsó népi kulturális örökségünk bizony szintén teljes körű tatarozást igényelne.

A könyvtárban a talajburkolatot és az immár 55 éves könyvespolcokat is újakra kellene cserélni, mert már nem biztonságosak.

Mi az, amit végezetül szeretnél még elmondani?

Csak ismételni tudom, amit már elmondtam. A kultúrház mindenki előtt nyitva áll. Minden jó ötletet és javaslatot szívesen fogadunk. S talán még annyit, hogy a kultúra nem egy személyes tevékenység. A hivatásos művelődésszervezők mellett sok-sok önkéntesre is szükség van, akik anyagi juttatások és jutalomra való igény nélkül is teszik a dolgukat. Gondolok itt a szervezetek aktív tagjaira, az énekesekre, versmondókra, táncosokra, zenészekre, képzőművészekre és mindenkire, aki bármilyen formában hozzájárul községünk kulturális életéhez. Szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki ezt a sokszor talán hálátlan, de áldásos feladatot felvállalja.

Köszönöm a beszélgetést!

Száraz Erzsébet

Aktívni „rytieri ohňa“

Dobrovoľný hasičský zbor má v našej obci nenahraditeľné miesto. Jeho členovia sa aktívne podieľajú nielen na odstránení živelných pohrôm, ale sa angažujú aj pri rôznych podujatiach obce.

Naši „rytieri ohňa“ vyhodnotili svoju činnosť za uplynulý rok na výročnej členskej schôdzi, ktorá sa konala dňa 21. februára. Svojou účasťou poctili schôdzu aj viceprezident DPO a riaditeľ Okresného riaditeľstva Hasičského a Záchranného zboru v Galante pán Zoltán Tánczos a tajomník ÚO DPO, Július Tóth.

Činnosť za predchádzajúce obdobie vyhodnotil Ing. František Gőgh, predseda miestneho hasičského zboru. Z jeho správy sme sa dozvedeli, že v roku 2021 museli zásahové jednotky zasahovať deväťkrát pri rôznych požiaroch, nielen v obci a okolí, ale aj v Sládkovičove, Jelke a Galante. 22. a 23. októbra aktívne pomáhali pri organizovaní majstrovstiev Slovenska v súťaži hasičov, ktoré sa konali v Galante.

FOTO: PRÁGAI ERZSÉBET

Zbor vyvíja aj aktívnu kultúrno-spoločenskú činnosť. Slávnostnou svätou omšou a kladením venca si uctili pamiatku Svätého Floriána. Ochotne pomáhajú pri všetkých akciách obce a spoločenských organizácií, pri ktorých pravidelne zabezpečujú asistenčnú službu. Boli nápomocní aj pri testovaní proti koronavírusu v MOM-ke.

Ako starosta obce dodal, že obecná samospráva vysoko hodnotí aktivitu našich hasičov a preto pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci boli aktívni členovia zboru aj mimoriadne ocenení.

Pán Zoltán Tánczos vo svojom diskusnom príspevku vysoko hodnotil aktivitu i akcieschopnosť našej zásahovej jednotky a zároveň informoval hasičov aj o výsledku snemu DPO SR. Poďakoval sa im za pomoc pri organizovaní MS v Galante, ako aj za prípravu videonahrávky, ktorá bude slúžiť ako preventívna pomôcka.

Na VČS schválili aj bohatý plán činnosti na tento rok, dúfajúc, že ich plány už pandémia ani iné okolnosti neprekazia.

Po VČS naši hasiči dlho neodpočívali, veď už na sobotu, 26. februára bola naplánovaná „dedinská zabíjačka“, ktorú zorganizovali opäť pri hasičskej zbrojnici. Výbor DHZ touto cestou ďakuje nielen obyvateľom, ktorí nákupom mäsiarskych výrobkov podporili činnosť hasičského zboru, ale aj sponzorom a pomocníkom: Kristiánovi Groškovi, Františkovi Gőghovi, Kristiánovi Sercelovi, Árpádovi Bognárovi, Jozefovi Molnárovi, Milanovi Hodúrovi, Zoltánovi Némethovi, Štefanovi Tornyaimu, manželom Ernestovi a Rozálii Ajpekovým, a všetkým členom zboru, ktorí už od štvrtka pracovali na tom, aby všetci návštevníci boli spokojní.

A aby toho nebolo málo, sériu aktivít počas dvoch týždňov dokončili dňa 3. marca zásahom pri požiari porastu pri ceste.

Alžbeta Szárazová

Aktív „lánglovagok“

Az önkéntes tűzoltó testület községünk életében pótolhatatlan helyet foglal el. Tagjai nem csak a katasztrófák elhárításból veszik ki a részüket, de aktívan tevékenykednek a különféle községi akciók szervezésénél is.

„Lánglovagjaink“ a február 21-én megtartott évzáró taggyűlésen értékelték ki múlt évi tevékenységüket. Az ülésen tiszteletét tette a SzÖTSz elnökhelyettese, a Galántai Járási Tűzoltó és Mentőtestület igazgatója Tánczos Zoltán, valamint a SzÖTSz területi titkára Tóth Gyula is.

Az elmúlt időszak tevékenységét Gőgh Ferenc, mérnök, a helyi ÖTT elnöke értékelte ki. Beszámolójából kiderült, hogy az akciócsoportot 2021-ben kilenc esetben riasztották a különböző tűzesetekhez nemcsak a községben és környékén, hanem Diószegre, Jókára és Galántára is. Október 22-én és 23-án aktívan segédkeztek a Galántán rendezett szlovákiai tűzoltó verseny megszervezésében. Tűzoltóink a község társadalmi életéből is aktívan kiveszik részüket. Ünnepi szentmisével és koszorúzással emlékeztek meg a tűzoltók védőszentjéről, Szent Flóriánról. A község és a társadalmi szervezetek rendezvényeinél is mindig készségesen segítenek. Aktívan kapcsolódtak be a helyi koronavírus tesztelési központ munkájába is.

A község polgármestereként hozzátette, hogy a helyi önkormányzat nagyra értékeli a tűzoltók áldozatos munkáját, ezért a község első írásos említése 800. évfordulója alkalmából az aktív tűzoltók külön elismerésben is részesültek.

Tánczos Zoltán úr a vitában szintén nagyra értékelte az akciócsoport tettrekészségét. Egyben informálta a tagokat a SzÖTSz közgyűléséről. Megköszönte az országos tűzoltó versenyen, valamint a tűzmegelőzésről készült videofilm forgatásánál nyújtott segítséget is.

Az évzáró taggyűlésen erre az évre gazdag munkatervet fogadtak el, remélve, hogy a járvány, vagy egyéb események már nem szólnak közbe.

Az évzáró taggyűlés után tűzoltóink nem sokáig pihentek, hiszen már február 26-ra, szombatra meghirdették a „falusi disznóölést“, amelyet a tűzoltó szertárnál szerveztek meg. Az ÖTT vezetősége ezúton köszöni meg nemcsak a lakosoknak, akik a kész termékek vásárlásával támogatták a testület munkáját, de a támogatóknak és segítőknek Groška Krisztiánnak, Gőgh Ferencnek, Sercel Krisztiánnak, Bognár Árpádnak, Molnár Józsefnek, Hodúr Milánnak, Németh Zoltánnak, Tornyai Istvánnak, Ajpek Ernőnek és Rozáliának, valamint a testület minden tagjának, akik már csütörtök óta azon dolgoztak, hogy mindenki elégedett lehessen.

És mintha ez nem lett volna elég, a kéthetes aktivitási sorozatot tűzoltóink március 3-án tűzoltó bevetéssel fejezték be, amikor egy út menti tűzhöz riasztották őket.

Száraz Erzsébet

HODNOTILI SVOJU ČINNOSŤ

Členovia najväčšieho občianskeho združenia v našej obci, Základnej organizácie Csemadoku hodnotili svoju činnosť na výročnej členskej schôdzi 4. marca. Predsedníčka organizácie Alžbeta Szárazová podala správu o dvojročnej činnosti organizácie, z ktorej sme sa dozvedeli, že napriek ťažkostiam sa im podarilo uskutočniť celý rad peknych podujatí.

Csemadok sa venuje hlavne organizácií kultúrneho života svojich členov. Veľkej obľube sa teší návšteva Národného divadla v Győri, kde mali možnosť vidieť šesť predstavení. V roku 2020 aj 2021 si zaspomínali na Deň spolupatričnosti, ako aj na deň Svätého Štefana I. a nového chleba. Mali zaujímavé besedy o knihe Zoltána Kántora „Ďaleko v cudzine" ako aj o zážitkoch kapitána lode Jozefa Poóra o ceste po stopách Rákócziho. Po jednoročnej pauze minulý rok už mohli usporiadať XV. ročník Festivalu na Matúšovej zemi, ktorý zabezpečil pre návštevníkov počas troch dní bohatý kultúrny zážitok.

Divadielko poézie v meste Hajós
Az irodalmi színpad Hajóson

Pri organizácii pracuje aj literárne divadielko dospelých, členovia ktorého pripravili pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci mimoriadny program pod názvom „Len vtedy budeme mať budúcnosť, keď budeme ctiť minulosť". Na pozvanie „Krúžku priateľov z hornej zeme" sa zúčastnili členovia divadielka v dňoch 22. – 24. októbra 2021 hosťujúceho vystúpenia v meste Hajós, kde sa predstavili so svojím programom „Naše dedičstvo", ktorý mal veľký úspech.

Niektoré podujatia sa žiaľ neuskutočnili, ako napríklad spomienková slávnosť na maďarskú revolúciu v rokoch 1848/49 alebo tradičná regionálna prehliadka estrádnych a divadelných súborov.

Organizácia má veľmi dobrú spoluprácu s obecnou samosprávou, so Základnou školou Mihálya Borsosa s VJM a Materskou školou s VJM – Rozprávková krajina, ako aj ostatnými spoločenskými organizáciami v obci. Aktívne sa zapájajú do všetkých obecných podujatí.

Aj na rok 2022 naplánovali celý rad hodnotných podujatí, ktorými by chceli uspokojiť nároky všetkých vekových kategórií, a činnosť organizácie by chceli zatraktívniť aj pre mládež. Pochopiteľne výbor organizácie si je vedomý toho, že organizácia má aj veľa starších členov, ktorí sa nemôžu aktívne zúčastňovať na činnosti, ale ich doterajšiu prácu si vysoko cenia. A preto, aby s nimi aj v takejto forme udržali kontakt, pre všetkých členov nad 70 rokov predplatia aj na rok 2022 regionálne noviny TERRA, ktoré často píšu o činnosti Csemadoku v regióne Galanta - Šaľa, ako aj o dianiach v našej obci.

Výročnú schôdzu spestrilo veselé vystúpenie členiek skupiny „Tanec radosti" ako aj nádherné piesne v podaní Katalin Lancz Bózsing a Zoltána Lencsésa.

Mgr. Gabriela Vajdová

ÉRTÉKELTÉK MUNKÁJUKAT

Községünk legnagyobb polgári társulása, a Csemadok helyi alapszervezete március 4-én értékelte kétéves tevékenységét, hiszen az elmúlt évben a világjárvány miatt nem tarthattak értékelő ülést. A szervezet elnöke Száraz Erzsébet többek között arról tájékoztatta a tagokat, hogy a nehézségek ellenére is több szép rendezvényt sikerült megvalósítaniuk.

A szervezet elsősorban a tagok kulturális életének szervezését tartja szem előtt. A tagok körében nagy sikernek örvend a bérletes színházlátogatás a Győri Nemzeti Színházba, amelyben az elmúlt két évben hat előadást tekinthettek meg. 2020-ban és 2021-ben is megemlékeztek a nemzeti összetartozás napjáról, Szent István és az új kenyér ünnepéről, de tartottak könyvbemutatót Kántor Zoltán „Messzi idegenben" című könyvéről, Poór József hajóskapitány Rákóczi nyomában tett utazásáról szóló beszélgetést. Tavaly, egy év kihagyása után, ismét megrendezték a Mátyusföldi Fesztivált, amely immár XV. alkalommal biztosított gazdag programot az ide látogatóknak.

A szervezet mellett aktívan tevékenykedik a felnőttekből álló irodalmi színpad, amely a község első írásos említésének 800. évfordulója alkalmából külön ünnepi műsort mutatott be, „Csak akkor lesz jövő, ha tiszteled a múltat" címmel. Az irodalmi színpad tagjai a Hajósi Felvidékiek Baráti Körének meghívására október 22.-től 24.-ig Hajóson vendégszerepeltek, és az „Örökségünk" című műsorukkal nagy sikert arattak.

Sajnos több sikeres rendezvényt nem valósíthattak meg, mint például az 1848/49-es magyar szabadságharc alkalmából rendezett megemlékezését, vagy a színjátszó- és esztrádcsoportok területi seregszemléjét sem.

A szervezet aktívan együttműködik a község önkormányzatával, a Borsos Mihály Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolával, a Meseország óvodával, valamint a többi tömegszervezettel is. A tagok aktívan bekapcsolódnak a község valamennyi rendezvényébe.

A szervezet munkaterve a 2022-as évre is tartalmas, amellyel szeretnék minden korosztály igényét kielégíteni és megpróbálják a fiatalok számára is vonzóvá tenni a Csemadok munkáját. Természetesen tudatosították azt is, hogy a szervezetnek több idősebb tagja van, akik már nem tudnak aktívan részt venni a szervezet tevékenységében, de eddigi munkájukat nagyra értékelik. Ezért a 70 évnél idősebb tagok számára továbbra is előfizetik a TERRA regionális hírújságot, amely gyakran tudósít a Galánta - Vágsellye körzet Csemadok szervezeteinek tevékenységéről és községünk eseményeiről is, hogy ilyen formában is tartsák velük a kapcsolatot.

Az évzáró taggyűlést az „Örömtánc" csoport tagjainak fellépése, valamint Lancz Bózsing Katalin és Lencsés Zoltán előadásában elhangzott csodálatos dalok színesítették.

Mgr. Vajda Gabriella

Aj naši seniori bilancovali

Po ročnej prestávke usporiadali výročnú členskú schôdzu členovia Klubu dôchodcov Zlatý dážď dňa 12. marca v kultúrnom dome, ktorú poctil svojou účasťou aj starosta obce Ing. František Gőgh.

Správu o činnosti predniesla tajomníčka klubu Rozália Pongrácová, ktorá s ľútosťou konštatovala, že tak, ako sa zastavil život kvôli covidu, tak sa zastavila aj činnosť klubu. Z dôvodu dodržania platných opatrení bol klub dôchodcov skoro celý rok zatvorený, ale aj tak sa im podarilo niektoré akcie uskutočniť. Dňom 1. januára 2021 vstúpilo 100 členov klubu do veľkého tábora Jednoty dôchodcov. Členstvo v tejto organizácii im otvára nové možnosti k činnosti.

Rok 2021 bol pre členov klubu veľmi významný. 30. júna oslávili 40. výročie vzniku klubu dôchodcov v našej obci. Oslava sa uskutočnila pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci. (O tejto udalosti sme obšírne písali v obecných novinách v septembri 2021.)

Letné mesiace využili hlavne na aktivity na dvore klubu a na čerstvom vzduchu. Na dvore nacvičovali členky skupiny „Tanec radosti", prebiehalo aj cvičenie Meridian, a zorganizovali aj túru na bicykloch do Ekoparku Relax. Spoločne navštívili kúpaliská v Sládkovičove a v Nesvadoch. V auguste pozvali svojich priateľov zo Sládkovičova a strávili s nimi jeden nádherný deň pod altánkom na dvore klubu. Na jeseň pri dodržaní všetkých opatrení uskutočnili dve posedenia pre jubilantov.

Keďže sa nemohli stretávať v klube, počas celého roka navštevovali chorých členov. Namiesto predvianočného posedenia obdarili svojich najstarších a najaktívnejších členov vianočnými balíčkami.

Napriek tomu, že klub bol zatvorený, členovia vedenia klubu sa celý rok príkladne starali o budovu klubu, záhrady a dvor.

Výročnú schôdzu spestrili so svojou recitáciou členovia klubu Ján Bognár a Karol Nagy, spevokol Zlatý dážď a členky skupiny „Tanec radosti".

-szme-

Nyugdíjasaink is értékeltek

Egy év kihagyása után az Aranyeső Nyugdíjasklub tagjai március 12-én a kultúrházban tartották meg évzáró taggyűlésüket, amelyet részvételével megtisztelt községünk polgármestere Gőgh Ferenc is.

A klub tevékenységéről szóló beszámolót Pongrác Rozália tartotta, aki sajnálattal konstatálta, hogy amint a covid miatt megállt az élet, úgy állt le az elmúlt időszakban a klub tevékenysége is. A rendelkezések betartása miatt a klub szinte az egész múlt évben zárva volt, de ennek ellenére sikerült néhány rendezvényt megvalósítaniuk. 2021. január 1-vel 100 taggal beléptek a Nyugdíjasok Országos Egyesületébe, ami újabb lehetőségeket nyit meg a klub tagjai előtt.

Az elmúlt év nagyon jelentős volt a klub életében, hiszen június 30-án emlékeztek meg a klub megalakulásának 40. évfordulójáról. Az ünnepségre a község első írásos említésének 800. évfordulója rendezvénysorozatának részeként került sor. (Az eseményről bővebben újságunk 2021. szeptemberi számában írtunk.)

A nyári hónapokat elsősorban az udvaron és szabad levegőn végzett tevékenységekre használták ki. A nádas pavilon alatt tartotta próbáit az „Örömtánc" csoport, ott folyt a meridián torna is. Kerékpártúrát szerveztek a Relax ökoparkba. Közösen látogattak el a diószegi és a naszvadi fürdőbe. Augusztusban gulyáspartira hívták meg diószegi barátaikat, akikkel egy kellemes napot töltöttek el a klub udvarán. Októberben az előírások betartásával két alkalommal szervezték meg a jubilánsok találkozóját.

Mivel a klubban nem volt lehetőségük a találkozásokra, az egész év folyamán látogatták beteg tagjaikat. A karácsony előtti összejövetel helyett pedig az idősebb és a legaktívabb tagjaiknak karácsonyi ajándékcsomaggal kedveskedtek.

Annak ellenére, hogy a klub zárva volt, az épületről és környékéről, a kertről és az udvarról a vezetőség tagjai az egész év folyamán példásan gondoskodtak.

Az évzáró taggyűlést Bognár János és Nagy Károly szavalata, az Aranyeső éneklőcsoport és az „Örömtánc" tagjainak fellépése színesítette.

-szme-

GALAKONCERT KU DŇU ŽIEN

Samospráva obce v spolupráci s vedením Klubu dôchodcov Zlatý dážď usporiadala dňa 6. marca pri príležitosti medzinárodného dňa žien galaprogram, na ktorý pozvali členky klubu dôchodcov. Na účasti bolo vidieť, že stáli návštevníci kultúrnych podujatí sa ešte obávajú účasti na takýchto hromadných akciách. Napriek tomu, kto prišiel na veselý galakoncert, dobre sa zabavil a odchádzal domov naplnený bohatými zážitkami.

Úvodom popoludnia privítala prítomných predsedníčka klubu Irena Tisucká. Následne pozdravil milými slovami všetkých účastníkov starosta obce Ing. František Gőgh. V tomto hektickom období im zaželal hlavne pokoj, mier, zdravie a šťastie.

V pestrom kultúrnom programe sa najprv predstavili členky klubu dôchodcov zo skupiny „Tanec radosti". Ich veselé vystúpenie zožalo veľký úspech.

Následne vo vyše dvojhodinovom hudobno-zábavnom programe účinkovali speváci, ktorých na toto netradičné podujatie pozvalo občianske združenie Magnólia trio. V programe zazneli krásne operetné, muzikálové, ale aj rockové a populárne melódie. Hlavnou aktérkou bola Erika Slezáková, ktorá okrem sólových vystúpení zaspievala aj krásne duetá so Zsoltom Cséfalvaym, Gáborom Bognárom, ako aj Márkom Plavuchom. Rockovými pesničkami sa predstavil Peter Fitos, populárne pesničky zazneli v podaní najmladších speváčok Dóry Meztner a Izabely Popálenej. Úspech malo aj vystúpenie Silvie Sárkány.

Zábavný galaprogram, na záver ktorého starosta obce obdaril všetky prítomné ženy kvetmi, venovala ženám obecná samospráva,.

(Fotoreportáž z podujatia nájdete na 27. strane)

Alžbeta Prágaiová

NŐNAPI GÁLAKONCERT

Községünk önkormányzata az Aranyeső Nyugdíjasklub vezetésével a nemzetközi nőnap alkalmából március 6-án gálaműsorra invitálta a nyugdíjasklub nőtagjait. A részvételen észlelhető volt, hogy az ilyen rendezvények rendszeres látogatói még tartanak a tömeges akciókon való megjelenéstől. Ennek ellenére, aki eljött a vasárnap délutáni vidám gálakoncertre jól szórakozott és kellemes élményekkel gazdagodva tért haza.

A műsor elején Tiszucký Irén, a klub elnöke fogadta a megjelenteket. Utána községünk polgármestere, Gőgh Ferenc kedves szavakkal köszöntötte a résztvevőket. Ebben a hektikus időszakban elsősorban nyugalmat, békét, egészséget és boldogságot kívánt mindenkinek.

A színes kultúrműsorban először a nyugdíjasklub mellett működő „Örömtánc" csoport tagjai mutatkoztak be. Vidám táncaikkal valóban nagy sikert arattak.

Majd a több mint két órás zenés szórakoztató műsorban a Magnólia Trió meghívására érkezett énekesek operettekkel, musicaldalokkal, rock énekekkel és táncdalokkal szórakoztatták a nagyérdemű közönséget. A délután főszereplője Slezák Erika volt, aki szóló fellépései mellett gyönyörű duetteket is énekelt Cséfalvay Zsolttal, Bognár Gáborral és Plavucha Márkkal. A rock vonalat Fitos Péter képviselte. A népszerű táncdalok a legfiatalabb énekesek Metzner Dóra és Popálená Izabella ajkán csendültek fel, de. Sárkány Szilvia fellépése is elnyerte a közönség tetszését.

A nőnapi gálaműsor végén, amelyet az önkormányzat biztosított a nyugdíjasklub nőtagjainak, a polgármester úr minden megjelent nőnek egy kis virággal kedveskedett.

(Képriportunk a rendezvényről lapunk 27. oldalán található)

Prágai Erzsébet

FOTO: HORVÁTH SZOMOLAI ANDREA

ZO ŽIVOTA ZÁKLADNEJ ŠKOLY SLOVENSKEJ

Nový projekt v našej škole

Naša škola bola opäť úspešná. V konkurencii 229 projektov uspela s projektom „Je INfluencer IN?" a získala finančnú podporu v rámci 8. ročníka grantového programu E-školy pre budúcnosť Nadácie Orange. Tento projekt žiakom druhého stupňa odkryje pozlátko online sveta influencerov. Pomocou rôznych aktivít na hodinách slovenského jazyka a literatúry žiaci zistia, v čom sú dobrí, čo ich baví a v čom sa môžu ešte zlepšiť. Žiaci po vzhliadnutí dokumentárneho filmu s danou tematikou vytvoria pre mladších spolužiakov prezentácie, založia školský časopis, zorganizujú tvorivé dielne a výstavu s názvom „Je INfluencer IN?" Hlavným cieľom projektu bude rozvíjať tzv. soft skills žiakov, zlepšiť ich digitálne zručnosti a kritické myslenie.

PaedDr. Eva Talianová

Poďakovanie učiteľom

FOTO: ARCHÍV ZŠ

Len nedávno sme prežívali pokojné vianočné sviatky v kruhu našich najbližších a ani sme sa nenazdali, a už stojíme na prahu nového roka, od ktorého očakávame, že bude lepší a úspešnejší ako ten predchádzajúci. Hodnotíme, čo sa nám v minulom roku 2021 podarilo a čo nepodarilo urobiť, spomíname na to, čo všetko sme zažili. Prežili sme mnoho krásnych chvíľ, z ktorých niektoré sú nezabudnuteľné a budeme na ne ešte dlho spomínať. Nie všetky dni však boli naplnené radosťou, úsmevom a úspechmi. Ako to už v živote býva, niektoré dni ovládli problémy, starosti a iné prekážky.

Uplynulý rok bol pre nás všetkých veľmi náročný, nakoľko pandémia COVID-19 zmenila náš život. My, žiaci, sme zostali zo dňa na deň doma a museli sme prejsť z prezenčnej výučby na dištančnú. Zo začiatku to bolo ťažké, pretože sme boli dlho pred počítačom a nevedeli sme sa sústrediť tak ako v škole. No, pre našich učiteľov to tiež nebolo jednoduché. Museli si chystať pre nás rôzne prezentácie. Každá jedna príprava na hodinu bola pre nich zdĺhavejšia. Aj napriek komunikácii na diaľku sa snažili vždy upútať našu pozornosť a motivovať nás k učeniu.

Dovoľte, aby sme Vám, našim učiteľom, popriali v tomto roku 2022 už len pokojnejšie a krajšie dni bez stresu a neustálych hektických zmien. Milí učitelia, v mene všetkých spolužiakov Vám ďakujeme za Vašu ochotu a výdrž pri práci s nami v neľahkých školských podmienkach poznačených pandémiou. Sme vďační za Vašu lásku, obetavosť, súcit a to, že tolerujete naše nedostatky. Veríme, že ak sa situácia zhorší, opäť to spolu zvládneme a prežijeme všetky dni s veľkým úsmevom na tvári. Na záver Vám všetci ešte raz ďakujeme a prajeme šťastný a zdravý nový rok 2022.

Karin Hrubjáková, 8.A a Patrik Kováč, 8.B

Nová školská knižnica

V Základnej škole Veľké Úľany vďaka finančnej podpore operačného programu IROP Európskej únie, a tiež pomocou obecného úradu a pána starostu vznikla nová školská knižnica.

Školská knižnica bude primárne slúžiť žiakom a učiteľom počas vyučovania. Žiaci prvého aj druhého stupňa našej školy ju budú navštevovať na jednotlivých hodinách v sprievode svojich učiteľov. Dúfame, že hodiny realizované v príjemnom prostredí prispejú k zvýšeniu záujmu detí o čítanie, k zlepšeniu čitateľskej gramotnosti a k zefektívneniu vyučovania. Okrem obnoveného a rozšíreného knižničného fondu a nového nábytku či zrekonštruovaných priestorov, budú mať návštevníci knižnice k dispozícii tablety, počítač s projektorom a multifunkčným zariadením, pripojenie na internet, rôzne vzdelávacie materiály, ako aj televízor s DVD prehrávačom. Priestory školskej knižnice budú pre žiakov k dispozícii aj ako študovňa, a samozrejme, aj ako knižnica. V budúcnosti v nej taktiež plánujeme realizovať voľnočasové aktivity alebo tvorivé dielne. Veríme, že postupom času sa knižnica stane kultúrnym a spoločenským centrom našej školy, v ktorom sa budú všetci žiaci nielen učiť, ale aj oddychovať, rozvíjať svoju fantáziu, tvorivosť a komunikačné zručnosti.

PaedDr. Eva Talianová

(pokračovanie na strane 14)

A SZLOVÁK ISKOLA ÉLETÉBŐL

Új iskolai projekt

Iskolánk ismét sikeresen pályázatott. Az Orange vállalat alapítványa által kiírt E-iskoláké a jövő, a „Je INfluencer IN?" (Menő-e az INfluencer?) című kiírásra beadott 229 pályázat közül voltunk sikeresek és anyagi támogatást kaptunk. A pályázatnak köszönhetően a felső tagozatos diákok képet kapnak az influencerek látszatra csillogó online világáról. A diákok a szlovák nyelv és irodalom órák különböző aktivitásainak segítségével megállapíthatják, hogy miben jók, mi az, ami érdekli őket és miben javulhatnak még. A témát érintő dokumentumfilm megtekintése után a fiatalabb tanulók számára prezentációt készítenek, iskolai újságot szerkesztenek, „Je Influencer In? címmel alkotó műhelyt és kiállítást szerveznek. A pályázat fő célja a diákok technikai készségének fejlesztése, a digitális készségük és kritikai gondolkodásuk javítása.

PaedDr. Eva Talianová

Köszönet tanítóinknak

Alig múltak el a nyugodt, szeretteink körében átélt karácsonyi ünnepek, máris az új év küszöbén állunk, amelytől azt várjuk, hogy jobb és sikeresebb lesz, mint az elmúlt év volt. Kiértékeljük, hogy miben voltunk sikeresek 2021-ben, vagy mit nem sikerült elérnünk, arra emlékezve, hogy mi mindent történt velünk. Sok szép pillanatot éltünk meg, amelyek közül néhány felejthetetlen lesz, és sokáig fogunk rájuk emlékezni. Sajnos nem minden nap volt örömmel, mosollyal és sikerrel telített. Ahogy az az életben lenni szokott, voltak problémák, gondok és akadályok is.

Az elmúlt év mindannyiunk számára nagyon igényes volt, mert a COVID-19 megváltoztatta az életünket. Mi, a diákok egyik napról a másikra otthon maradtunk és a jelenléti oktatást a távoktatás váltotta fel. A kezdetekben bizony nagyon nehéz volt, mert hosszú órákat töltöttünk a számítógép előtt és nem tudtunk úgy összpontosítani, mint az iskolában. Ez bizony a tanítóink számára sem volt egyszerű. Különböző prezentációkat készítettek számunkra. Minden egyes órára hosszadalmasan kellett felkészülniük. A távoktatás ellenére igyekeztek felkelteni figyelmünket és tanulásra motiválni bennünket.

Engedjék meg, hogy Önöknek, a mi tanítóinknak a 2022-es évre már csak nyugodtabb, szebb, stressztől mentesebb és állandó hektikus változások nélküli napokat kívánjunk. Kedves tanítóink, valamennyi diáktársunk nevében köszönjük a nehéz időkben irántunk mutatott segítőkészséget és kitartást. Hálásak vagyunk a szeretetükért, önfeláldozásukért, együttérzésükért, és azért, hogy tolerálják hiányosságainkat. Hisszük, hogy amennyiben a helyzet újra megromlik, ismét megoldjuk és széles mosollyal az arcunkon együtt éljük meg a hétköznapokat. Végezetül még egyszer mindent köszönünk és boldog, egészségben gazdag új évet kívánunk.

Karin Hrubjáková, 8.A és Patrik Kováč, 8.B

Új iskolai könyvtár

Iskolánkban az Európai Unió IROP operatív programjának, a községi hivatalnak és a polgármester úrnak köszönhetően új iskolai könyvtár jött létre.

A könyvtár elsősorban az iskola diákjai és tanítói számára a tanításhoz nyújt majd segítséget. Az alsó és felső tagozatos diákok a tanórák alatt tanítóik kíséretében látogatnak majd el a könyvtárba. Bízunk benne, hogy a kellemes környezetben eltöltött tanórák felkeltik majd a gyermekek figyelmét az olvasás iránt, hozzájárulnak az olvasási készség javításához és az oktatás racionalizálásához. A felújított könyvtárban a kibővített könyvállomány, valamint az új bútorok mellett a látogatóknak táblagépek, projektorral és többfunkciós eszközökkel ellátott számítógép, internet elérhetőség, különböző oktatási anyagok, valamint DVD lejátszó és televízió áll a rendelkezésére. A könyvtár tanulószobaként is funkcionál majd. A jövőben tervezzük, hogy szabadidős programokat, alkotóműhelyeket is szervezünk itt. Bízunk benne, hogy idővel a könyvtár iskolánk kulturális központjává válik, ahol a diákok nemcsak tanulhatnak, hanem pihenhetnek is, valamint fejleszthetik fantáziájukat, alkotó- és kommunikációs készségüket.

PaedDr. Eva Talianová

(folytatás a 14. oldalon)

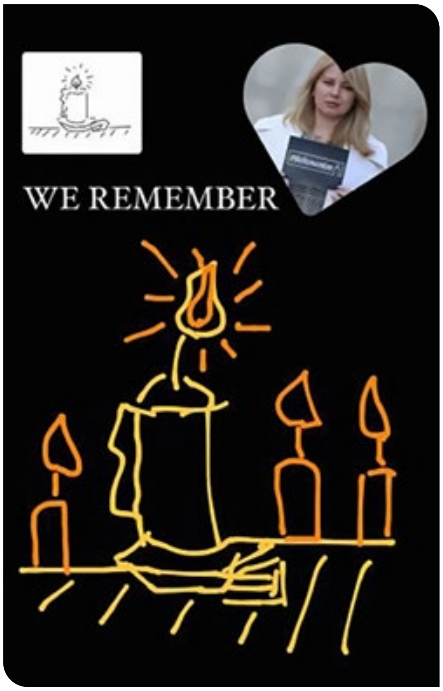
FOTO: ARCHÍV ZŠ

ZO ŽIVOTA ZÁKLADNEJ ŠKOLY SLOVENSKEJ – A SZLOVÁK ISKOLA ÉLETÉBŐL

Keď sa spojí umenie a minulosť...

Presne pred 77. rokmi Červená armáda oslobodila vyhladzovací tábor Auswitz-Birkenau. Tábor pri Poľskom mestečku Osvienčim sa stal symbolom holokaustu. Po vstupe Červenej armády na územie dnešného Poľska začali Nemci s postupnou likvidáciou a evakuáciou tábora. Definitívny rozkaz na opustenie tábora bol vydaný 17. januára 1945. Asi 56 000 väzňov bolo vyhnaných do mesta Gliwice. Odtiaľ ich vo vlakoch odvážali do Buchenwaldu, Mauthausenu a ďalších koncentračných táborov. Počas tzv. pochodov smrti bolo približne 15 000 väzňov zastrelených dozorcami alebo zomrelo v dôsledku chladu a vyčerpania. Nemci venovali veľkú pozornosť zahladzovaniu stôp, a preto v dňoch 20. a 26. januára 1945 vyhodili do povetria osvienčimské krematóriá a plynové komory.

Na návrh Izraela, USA, Ruska a Kanady vyhlásilo Valné zhromaždenie OSN 27. január za Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu (deň, keď vstúpili do komplexu Auschwitz-Birkenau prví sovietski vojaci).

(Zdroj: 27. január 1945 - oslobodenie vyhladzovacieho tábora Auschwitz-Birkenau - Ústav pamäti národa (gov.sk)

Žiaci deviatej A triedy slovenskej školy si tento pamätný deň uctili na hodine výtvarnej výchovy. Deviataci vytvorili plagáty s názvom „We remember" (Spomíname). Pri tvorbe plagátov dostali slobodnú ruku a mohli si vybrať medzi rôznymi technikami, napr. pastel, počítačová grafika, vodové farby.

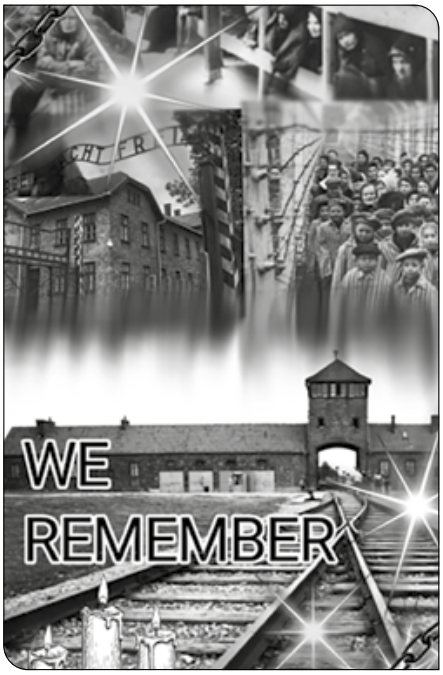
Ich diela svedčia o hlbokých citoch a empatiu.

Mgr. Martina Kiss

Amikor a múlt és a művészet találkozik...

Pontosan 77 évvel ezelőtt szabadította fel a Vörös Hadsereg az auswitz-birkenaui koncentrációstábort. A lengyelországi kisváros melletti tábor a holokauszt szimbóluma lett. Amikor a Vörös Hadsereg elérte Lengyelország területét, a németek megkezdték a tábor szisztematikus evakuálását. A tábor végleges elhagyásáról szóló parancsot 1945. január 17-én adták ki. Mintegy 56 000 rabot Gliwice városába száműztek. Innen vonattal Buchenwaldba és Mauthausenba szállították őket. Az ún. halálmenet során megközelítőleg 15 000 rab vesztette életét, akiket az őrök lőttek le, vagy a hideg és a kimerültség okozta halálukat. A németek nagy figyelmet fordítottak a nyomok eltüntetésére, ezért 1945. január 20-án és 26-án felrobbantották az auswitzi krematóriumot és gázkamrákat.

Izrael, USA, Oroszország és Kanada javaslatára az ENSZ január 27-ét a Holokauszt áldozatainak nemzetközi emléknapjává nyilvánította. (1945-ben ezen a napon léptek az első szovjet katonák az Auschwitz-Birkenau haláltáborba. (Forrás: 1945. január 27. - Az auschwitz-birkenaui haláltábor felszabadítása - A Nemzet Emlékezetének Intézete (gov.sk)

A szlovák iskola 9. A osztályos tanulói a képzőművészeti órán emlékeztek erre a gyászos eseményre. „We remember" (Emlékezünk) címmel készítettek plakátokat. A plakátkészítés során a technikákat illetően szabad kezet kaptak. Választhattak a pasztell, a számítógépes grafika vagy a vízfesték közül.

Alkotásaik mély érzelmekről és empátiáról tanúskodnak.

Mgr. Martina Kiss

(ford. -szme-)

VEĽKONOČNÁ TVORIVÁ DIELŇA

Miestne kultúrne stredisko srdečne pozýva deti na veľkonočnú tvorivú dielňu, ktorá sa uskutoční dňa 14. apríla 2022 (vo štvrtok) od 9.00 hodiny v kultúrnom dome. Účastnícky poplatok – na použitý materiál: 2 eurá.

HÚSVÉTI JÁTSZÓHÁZ

A Helyi Kulturális Központ szeretettel meghívja a gyermekeket a húsvéti játszóházba, amelyre 2022. április 14-én (csütörtökön) 9.00 órai kezdettel kerül sor a kultúrházban. Részvételi díj – anyagköltségre: 2 euró.

KARNEVAL V NAŠEJ ŠKÔLKE

Fašiangy sú obdobím radosti a zábavy. Aj v našej materskej škole sa dňa 16 februára 2022 ozývala hudba a šťastný smiech detí. Už od rána prichádzali do škôlky rôzne rozprávkové postavičky, princezné, víly, zvieratká, hrdinovia, ale i policajti, hasiči, či kovboji. Deti prezlečené do originálnych masiek tancovali a súťažili. Následne do sýtosti hodovali na dobrotách, ktoré zabezpečili rodičia a priatelia materskej školy, pán Karol Szabó a pani Mária Pölczová, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Ani pani učiteľky nezaostali a zmenili sa na nepoznanie. Po súťažiach sme si spoločne zatancovali na mini diskotéke. Každá maska bola odmenená, no najkrajšou odmenou boli rozžiarené detské očká, radosť, dobrá nálada a pekný zážitok, na ktorý budeme dlho spomínať.

Mgr. Erika Križanová
učiteľka MŠ

KARNEVÁL AZ ÓVODÁNKBAN

A farsang az öröm és a mulatságok ideje. 2022. február 16-án a mi óvodánk is zenétől és a gyermekek vidám kacagásától volt hangos. Már reggel megérkeztek óvodánkba a csodás mesefigurák, hercegnők, tündérek, állatok, különböző hősök, de a rendőrök, tűzoltók és a cowboyok is. Az eredeti maszkokba öltözött gyerekek vidáman táncoltak és versenyeztek. Majd jókedvűen falatoztak a sok finomságból, amit a szülők és óvodánk barátai Szabó Károly és Pölcz Mária biztosítottak. Nagy köszönet illeti őket. A tanító nénik sem maradtak el a gyermekektől és ők is a felismerhetetlenségig megváltoztak. A versenyeket követő mini diszkón közösen roptuk a táncot. Minden maszk jutalomban részesült, de a legnagyobb ajándék mindannyiunk számára a gyermekek sugárzó szeme, az öröm, a jókedv és a csodálatos élmény volt, amelyre sokáig fogunk emlékezni.

Mgr. Erika Križanová
tanítónő, (ford.-szme-)

FOTO: HANZEL LAJOS

VÝCHOVNOVZDELÁVACIA ČINNOSŤ NA ZŠ MIHÁLYA BORSOSA S VJM V PRVOM POLROKU ŠK.R. 2021/2022

Súťaže v tieni pandémie

Posledné dva roky sa všetky vzdelávacie inštitúcie dostali do nezávideniahodnej situácie, každá škola bojovala s pandemickými opatreniami a ťažkosťami štúdia na diaľku. O tom, že naša škola sa aj za tejto situácie snažila čo najlepšie splniť svoju úlohu svedčia aj dosiahnuté úspechy našich žiakov na celoslovenských súťažiach vo vlaňajšom školskom roku.

Žiaľ, dalo sa čakať, že aj školský rok 2021/2022 bude ovplyvnený pandemickou situáciou. Napriek tomu možno povedať, že okrem pár týždňov sme prvý polrok odučili prezenčne. Dúfame, že sa situácia v druhom polroku vyvinie ešte pozitívnejšie.

Prácu školy by som chcel predstaviť na troch úrovniach, veď vo vzdelávacej inštitúcii prebieha rôznorodá činnosť. Okrem „klasického" vyučovania sa snažíme zapájať žiakov do pre nich zaujímavých predmetových súťaží, pripraviť množstvo školských podujatí, a v neposlednom rade chcem predstaviť aj naše úspešné projekty.

V septembri vždy s radosťou vítame našich prváčikov. Tento školský rok sme začali so 16 prvákmi, ktorí odvtedy úspešne prekonali ťažkosti prvého polroka. Sme radi, že toľkí rodičia si vybrali vo Veľkých Úľanoch pre svoje ratolesti vzdelávanie v materinskom jazyku

Najúspešnejšou predmetovou súťažou v tomto školskom roku bola olympiáda v anglickom jazyku. Pod vedením pani učiteľky Éva Szüllő Lénárt ôsmak Ádám Stósz vyhral okresné kolo súťaže. V krajskom kole, ako úspešný riešiteľ sa umiestnil na prestížnom 6.mieste.

Spomedzi predmetových súťaží treba vyzdvihnúť súťaže časopisu Katedra. Naši žiaci sa aj tento rok zapojili do súťaže pre prvý stupeň, do dejepisnej súťaže a aj literárnej súťaže. Našťastie tieto súťaže nezasiahla pandémia, nakoľko zadania korešpondenčnej súťaže žiaci vyriešia aj doma. Na celoslovenskú súťaž sa dostanú iba najlepšie skupiny, a tak držíme palce, aby sa na ňu v máji a júni dostalo čo najviacej tímov.

Dôležitú úlohu majú aj rôzne recitačné súťaže a súťaž Krásna maďarská reč, do ktorých sa zapája najviac žiakov. Žiaľ, aj tento rok postihli obmedzenia práve tieto súťaže. Nakoľko sa vo vnútorných priestoroch môžeme zdržovať v rúškach, nezrealizovala sa ani vianočná recitačná súťaž, a následne ani celoslovenská recitačná súťaž Mihálya Tompu. Zatiaľ sa však zdá, že sa Súťaž v prednese ľudovej rozprávky Arnolda Ipolyiho uskutoční, a tak budú mať žiaci možnosť predniesť svoju obľúbenú rozprávku pred znaleckou porotou.

Súťaže z matematiky, podobne ako recitačné súťaže, rozhýbu mnohých žiakov, ktorí sa zapojili do matematickej pytagoriády a olympiády. Je dôležité, aby si deti, ktorých zaujíma matematika aj v tomto ťažkom období rozvíjali svoje logické myslenie. Súťažné úlohy a prípravy im v tom pomáhajú.

Život školy sa nezastavil ani počas pandémie

Školských podujatí bolo neúrekom aj v prvom polroku tohto školského roka. Začalo sa to v septembri v ŠKD privítaním prváčikov a pokračovalo oslavou Maďarskej ľudovej rozprávky.

V septembri sa aj naša škola zapojila do zbierky organizovanej Úniou pre nevidiacich a slabozrakých Slovenska s názvom Biela ceruzka, v rámci ktorého sa našim žiakom podarilo vyzbierať peknú sumu, ktorú každý rok poskytne organizácia ľuďom, ktorí to najviac potrebujú.

Október sa začal účelovým cvičením, a potom sme si cez školský rozhlas pripomenuli pamätný deň martýrov z Aradu. V októbri sme zorganizovali naše najväčšie podujatie, Dni Mihálya Borsosa. Každé tri roky si zaspomínane na farára, ktorého meno nosí naša škola, vzdávame hold jeho práci. Žiaci prvé-

VÝCHOVNOVZDELÁVACIA ČINNOSŤ NA ZŠ MIHÁLYA BORSOSA S VJM V PRVOM POLROKU ŠK.R. 2021/2022

ho stupňa celý deň venovali hľadaniu „ pokladu", v rámci ktorého riešili úlohy. V tento deň sa hravo zoznámili s osobnosťou pána farára, jeho životom a prácou. Žiaci druhého stupňa vyrazili do obce, pochodili pamätihodnosti a významné stavby obce. A tak naraz spoznávali svoju rodnú obec a pomocou zábavných úloh aj osobu Mihálya Borsosa, ktorý bol významnou osobnosťou Veľkých Úľan.

Starých rodičov sme ani tento rok nemohli pozdraviť v októbri naživo, a preto sme im poslali odkaz cez videonahrávku. Pred jesennými prázdninami sme nezabudli ani na oslavu Halloweena. Prvostupniari sa s veľkým elánom pustili do dlabania tekvíc. Pekné tekvicové lampáše dlho zdobili vchod školy. Posledný deň pred jesennými prázdninami bol plný zábavy, veď sa mnohí žiaci zúčastnili na vyučovaní v maskách.

Mikuláša už našťastie pandemické opatrenia neodradili, a preto navštívil našu školu v sprievode svojich anjelov a čertov. Deti sa tešili, malí, ale i veľkí pozdravili milého bradatého ujčeka básničkami a pesničkami. Ten sa im odvďačil balíčkom sladkostí a ovocia.

Vianočné prípravy nemohli chýbať ani v tomto školskom roku, hoci sa vianočné trhy nemohli zorganizovať tradičným spôsobom. Vďaka mnohým šikovným rukám sme mohli uskutočniť menší predaj pri vchode do školy. Krásne ozdoby a dobroty sa dali kúpiť, a aj tým sme podporili svoju školu. A keď už hovoríme o vianočných prípravách, treba spomenúť aj akciu „Krabica od topánok", v rámci ktorého sme pozbierali veľa balíkov, ktoré organizátori rozdali dospelým a deťom v núdzi.

Nemohli sme pripraviť ani tradičný vianočný program pre rodičov, ale pomocou on-line videa, do ktorého sa zapojili všetky triedy sme sa snažili spríjemniť tento najväčší rodinný sviatok.

Január sme už venovali polročnému hodnoteniu, ale práve vtedy musela naša škola zavrieť svoje brány a dva týždne sme boli nútení vyučovať dištančne. Predtým sme ešte oslávili deň zrodu našej hymny, ktorým je 22. január. V škole sme si tento deň pripomenuli 24. januára cez školský rozhlas.

Úspešné projekty

Popri školských podujatiach prebieha celý rok aj školenie pedagógov, samozrejme, predovšetkým formou on-line webinárov a prednášok.

V súčasnosti je potrebné, aby školy sledovali projektové výzvy Európskej únie, štátu alebo kraja, veď vďaka nim vie inštitúcia zrealizovať odborné vzdelávania i rôzne podujatia. Naša škola sa úspešne zapojila do nasledujúcich projektov:

Stop Bullying – projekt je zameraný na prevenciu a predchádzanie v súčasnosti tak rozmáhajúceho sa šikanovania.

Odborné vzdelávanie pre pedagógov – uskutočnilo sa vďaka Zväzu maďarských pedagógov na Slovensku.

Podpora od EIB Institute – dostali sme 10 laptopov z Národnej banky v Luxemburgu.

Slovenská agentúra ochrany prírody – od nich sme dostali pomôcky na separovanie odpadu.

Športové náradie – dostali sme ich ako darček od Zväzu maďarských pedagógov na Slovensku.

VII. Dni Mihálya Borsosa – naše podujatie podporili Trnavský samosprávny kraj a obec Veľké Úľany.

Microbit – vzdelávanie na učenie sa pomocou hardvéru, vďaka čomu by mala škola dostať Lego-roboty.

Spolu múdrejší – cieľom tohto projektu je formou doučovania pomôcť žiakom, ktorí počas dištančného vyučovania zaostali vo vzdelávaní. Naša škola sa do tejto celoštátnej výzvy ministerstva zapojila už druhýkrát.

Takto trávime všedné dni v škole, kde sa všetci snažia o to, aby naši žiaci získali čo najlepšie vzdelanie a výchovu. Pravdou je, že Covid 19 v mnohých veciach zmenil chod vzdelávacej činnosti a aj naše zvyky, ale veríme, že spoločnými silami môžeme dosiahnuť dobré výsledky aj v budúcnosti.

Mgr. Attila Gál
pedagóg
(preklad: Mgr. Gabriela Vajdová)

OKTATÓI-NEVELŐI MUNKA A BORSOS MIHÁLY ALAPISKOLÁBAN A 2021/2022-ES TANÉV ELSŐ FÉLÉVÉBEN

Versenyek a Covid árnyékában

Az utóbbi két tanév nehéz helyzet elé állította az oktatási intézményeket, minden iskolának meg kellett küzdenie a járványügyi intézkedések és a távoktatás okozta nehézségekkel. Azt, hogy iskolánk ezek között a körülmények között is igyekszik a lehető legjobban betölteni feladatát, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a tavalyi tanévben tanulóink még az országos megmérettetéseken is szép eredményeket értek el.

Sajnos sejteni lehetett, hogy a 2021/2022-es tanévre is rányomja majd a bélyegét a koronavírus-járvány. Ennek ellenére elmondhatjuk, hogy az első félév túlnyomó részét a jelenléti oktatás jellemezte, csak pár hétre kényszerültünk távoktatásra. Reméljük, a második félév ennél még kedvezőbben alakul majd!

Iskolánk munkáját három síkon szeretném bemutatni a teljesség igénye nélkül, hiszen sokrétű munka folyik egy oktatási intézményben. A „klasszikus" tanítási folyamaton kívül igyekszünk a tanulókat bekapcsolni az őket érdeklő tanulmányi versenyekbe, ezen kívül iskolai rendezvények sokaságát készítjük elő számukra, és nem utolsósorban sikeres pályázatainkat is be szeretném mutatni.

Mindig nagy öröm számunkra, ha szeptemberben sok elsőst köszönthetünk. Idén 16 kisdiákkal indítottuk a tanévet, akik azóta már sikeresen megküzdöttek az első félév nehézségeivel. Örülünk, hogy ennyi szülő választotta az anyanyelvi oktatást gyermeke számára Nagyfödémesen.

Az idei tanév eddigi legsikeresebb tanulmányi versenye az Angol Olimpia, amelyen Szüllő Lénárth Éva tanító néni vezetésével Stósz Ádám kitűnő eredményt ért el, hiszen megnyerte a járási fordulót. A kerületi versenyen sikeres megoldóként az előkelő 6. helyen végzett.

A tanulmányi versenyek közül ki kell emelnünk a Katedra-versenyeket. Tanulóink idén is bekapcsolódnak a Katedra Alsó Tagozatos Versenybe, a Katedra Történelemversenybe és a Katedra Irodalomversenybe is. Szerencsére ezeket nem érinti annyira a járvány, hiszen a levelező forduló feladatait a tanulók meg tudják otthon is oldani. A végső, országos megmérettetésre a legjobb csapatok jutnak el, szurkolunk, hogy májusban-júniusban a lehető legtöbb csapatunk részt vegyen majd a versenyek kicsúcsosodásán.

Mindig fontos részei az iskolaévnek a szavalóversenyek és a Szép magyar beszéd verseny, hiszen a legtöbb tanuló ezekbe kapcsolódik be. Sajnos, idén is ezeket érintette leginkább a korlátozások sora. Mivel zárt térben csak szájmaszkban tartózkodhatunk, ezért a karácsonyi versmondás és a Tompa Mihály Országos Vers – és Prózamondó Verseny sem valósulhatott meg. Egyelőre azonban úgy fest, hogy legalább az Ipolyi Arnold Népmesemondó Verseny megvalósítható lesz, így lehetőséget teremt a tanulóknak, hogy előadják kedvenc népmeséjüket az értő zsűri előtt.

Hasonlóan a szavalóversenyekhez, a matematikaversenyek is minden évben sok tanulót mozgatnak meg. Tanulóink idén is bekapcsolódnak a Pitagorasz és a Matematika Olimpia versenyekbe. Fontos, hogy a matematika iránt érdeklődők fejlesszék logikus gondolkodásukat ebben a nehéz időszakban is, a versenyfeladatok és a felkészítés ebben segítenek számukra.

FOTÓ: AZ ISKOLA ARCHÍVUMA

Az élet az iskolában a járvány idején sem állt meg

Iskolai rendezvényekből nem volt hiány az első félévben sem. Kezdődött minden szeptemberben a napköziben, ahol felavattuk az elsőseinket, majd folytatódott Magyar Népmese Napja megünneplésével.

Szeptemberben iskolánk is bekapcsolódott a Vakok és Gyengénlátók Uniója által szervezett adománygyűjtésbe, melynek keretén belül tanulóink szép összeget gyűjtöttek össze, amit a szervezet minden évben a leginkább rászoruló embereknek juttat el.

Október a természetvédelmi napokkal kezdődött, majd az aradi vértanúkra emlékeztünk az iskolarádión keresztül.

Októberben szerveztük a legnagyobb rendezvényünket, a Borsos Mihály Napokat. Háromévente emlékezünk névadónkra,

OKTATÓI-NEVELŐI MUNKA A BORSOS MIHÁLY ALAPISKOLÁBAN A 2021/2022-ES TANÉV ELSŐ FÉLÉVÉBEN

lerójuk tiszteletünket munkássága előtt. Az alsó tagozatosok egész napos kincskeresést tartottak, melynek keretén belül feladatokat kellett megoldaniuk. A nap folyamán játékos módon ismerkedtek iskolánk névadójával, az ő életével és munkásságával. A felső tagozatosok nyakukba vették a falut és körbejárták annak nevezetességeit, ismert épületeit. Így egyszerre ismerték meg szülőfalujukat és a játékos feladatok segítségével Borsos Mihályt, aki kiemelkedő egyénisége volt Nagyfödémesnek.

Októberben idén sem köszönthettük élőben a nagyszülőket, így az internet segítségével videó üzenetben jeleztük feléjük, hogy nagyon fontosak a tanulók számára.

Az őszi szünet előtt nem maradhatott el a halloween megünneplése sem. Az alsó tagozatosok nagy elánnal vetették bele magukat a tökfaragásba. A szebbnél szebb alkotások sokáig iskolánk bejáratát díszítették. Az őszi szünet előtti utolsó napot pedig tanulóink egy jelentős része beöltözve „köszöntötte", így véve részt a tanításon, ami aznap mókával, vidámsággal telt.

Szerencsére december 6-án a Mikulást nem tántorították el a járványügyi előírások, ezért angyalai és ördögei társaságában tiszteletét tette iskolánkban. Nagy volt a tanulóink öröme, a kicsik, de még a nagyok is verssel, énekkel köszöntötték a kedves szakállas bácsikát, aki cserébe minden gyermek számára egy csomag édességet és gyümölcsöt adott.

A karácsonyi készülődés sem maradhatott el az idei tanévben, habár a karácsonyi vásárt a hagyományos módon nem lehetett most sem megszervezni. Az ügyes kezeknek hála azonban mi egy kisebb vásárt tudtunk rendezni az iskola bejáratában. Itt a sok szép alkotás és finomság megvásárolható volt, ezzel is igyekeztünk támogatni iskolánkat.

Ha már szó esett a karácsonyi készülődésről, akkor meg kell említenünk, hogy idén is bekapcsolódtunk a „Cipős doboz"akcióba, melynek keretén belül rengeteg csomagot sikerült összegyűjtenünk, amit aztán a szervezők eljuttattak a rászoruló felnőtteknek és gyermekeknek.

Megható karácsonyi műsorral ebben az iskolaévben sem kedveskedhettek tanulóink családjaiknak, de az internet adta lehetőségeket kihasználva online videóval igyekeztünk meghitté varázsolni a legnagyobb családi ünnepet, amelynek elkészítésébe minden osztály bekapcsolódott.

A január már leginkább a félévi értékelésről szólt, de ekkor sajnos nem került el bennünket sem az iskolabezárás, majdnem két teljes héten keresztül kényszerültünk távoktatásra. Előtte azonban még megemlékeztünk nemzeti himnuszunk születésnapjáról, amelyet minden év január 22-én ünneplünk. Iskolánkon a méltó megemlékezés január 24-én az iskolarádión keresztül zajlott.

Az iskolai rendezvények mellett az egész tanévben folyik a pedagógusok továbbképzése is, elsősorban online webináriumok és előadások formájában.

FOTÓ: AZ ISKOLA ARCHÍVUMA

Sikeres pályázatok

Manapság elengedhetetlen, hogy az iskolák figyeljék az uniós, országos és megyei pályázatokat, hiszen az elnyert pályázatok által szakmai képzéseket és rendezvényeket is képes az intézmény megvalósítani. Iskolánk a következő pályázatokba és projektekbe kapcsolódott és kapcsolódik sikeresen be:

Stop Bullying – a napjainkban elharapózó zaklatás megelőzésére és kezelésére irányuló projekt.

Szakmai továbbképzés a pedagógusok részére – a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége jóvoltából.

EIB Institute támogatása – 10 db laptopot kaptunk Luxemburgból, a Nemzeti Bankból.

Szlovák Természetvédelmi Ügynökség – tőlük a szelektív hulladékgyűjtésre szolgáló eszközöket kaptunk.

Sporteszközök – ajándékként kaptuk őket a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségétől.

VII. Borsos Mihály Napok – Nagyszombat megye és Nagyfödémes község támogatta a rendezvényünket.

Microbit – képzés a hardverrel tanulás elsajátítására, ennek folyományaként Lego-robotokhoz jut majd iskolánk.

Együtt okosabban projekt – ennek célja a távoktatás folyamán lemaradt tanulók felzárkóztatása. Iskolánk már másodízben kapcsolódik be ebbe a minisztérium által meghirdetett országos projektbe.

Így telnek tehát a mindennapok iskolánk berkein belül, ahol mindenki gőzerővel azon dolgozik, hogy tanulóink a lehető legjobb oktatásban és nevelésben részesüljenek. Ugyan a koronavírus-járvány sok dologban megváltoztatta az oktatás folyamatát és szokásainkat is, de hiszünk abban, hogy közös erővel komoly eredményeket érhetünk el a jövőben is!

Mgr. Gál Attila
az iskola pedagógusa

S malými krokmi k veľkým cieľom...

Typickými znakmi našej „Rozprávkovej krajiny" sú moderná vybavenosť a kvalifikovaný personál, ktorý je schopný a ochotný neustále sa vzdelávať, rozširovať svoje vedomosti a novými metódami, zážitkami a možnosťami napomáhať spoznávať deťom okolitý svet

V poslednom období sme sa zapojili do viacerých pre nás úspešných projektov. Jedným z nich bol rozvojový tender „Múdre hranie 2" vypísaný Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Získali sme 500 eur na zakúpenie moderných učebných pomôcok a kníh.

Z ďalšieho úspešného projektu, vypísaného združením „Rákóczi Szövetség" v decembri 2021 pod názvom „Vianočná súťaž materských škôl" sme dali ušiť krásne kuchárske zásterky a čiapky, ktoré deti rady používajú.

Ďalší úspešný projekt, vypísaný Združením maďarských pedagógov na Slovensku zabezpečí kolektívu našej materskej školy v máji sa zúčastniť na ďalšom vzdelávacom programe, ktorého témou bude budovanie tímu a organizačný rozvoj.

Financie získané z 2% daní nám poslúžia na skrášlenie školského dvora. Priebežne sa zapájame do ďalších tendrov, ktoré, dúfajme, tiež budú úspešné a tak môžeme zabezpečiť neustály rozvoj našej materskej školy.

PaedDr. Iveta Manová
riaditeľka MŠ s VJM

Sok kicsi sokra megy...

Meseország Óvodánkra jellemző a modern felszereltség és a szakképzett személyzet, akik képesek folyamatosan fejlődni, új módszerekkel, élményekkel és lehetőségekkel segíteni a gyermekeket a világ megismeréséhez. Az utóbbi időben több olyan pályázatba is bekapcsolódtunk, ahol sikeresnek bizonyultunk.

A Szlovák Köztársaság Oktatásügyi, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériuma által kiírt „Okosjáték" című pályázatán keresztül 500 euró értékben vásárolhattunk korszerű oktatási eszközöket és könyveket.

A Rákóczi Szövetség 2021 decemberében meghirdetett „Karácsonyi óvodapályázatán" elnyert összegből gyönyörű szakácskötényeket és szakácssapkákat varrattunk, amelyeket a gyermekek örömmel használnak.

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége által tantestületek képzésére kiírt pályázatán szintén sikeresnek bizonyultunk, és ennek köszönhetően májusban az óvodánk közössége csapatépítés és szervezetfejlesztés témakörben képzésen vesz részt.

Az adók 2%-ból befolyt összegből az óvoda udvarát fogjuk szépíteni. Folyamatban vannak még további pályázataink is, amelyeken reméljük, hogy szintén sikeresek leszünk és biztosítani tudjuk az óvoda folyamatos fejlődését és fejlesztését.

PaedDr. Manó Ivett
a Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda igazgatónője

FOTO: ARCHÍV MŠS VJM

FOTO: HANZEL LAJOS

FAŠIANGY V ROZPRÁVKOVEJ KRAJINE

Každý rok vo februári organizujeme v našej materskej škole s vyučovacím jazykom maďarským fašiangový ples, čím sa snažíme tak trocha priblížiť ľudové tradície. Pred plesom si s deťmi oživíme a rozšírime svoje poznatky i spomienky spievaním fašiangových pesničiek, tancovaním, prednesom básní a vtipných rýmovačiek, vďaka čomu sa obohatí ich emocionálne cítenie a rozvíja pohybová kultúra.

16. februára rodičia obliekli deti do rôznych kostýmov. Všetkých ovládlo horúčkovité vzrušenie a ráno sme rad-radom vítali princezné, pirátov i do roztomilých zvieracích masiek prezlečené detičky. Razom ožili rozprávkové figúrky, filmoví hrdinovia aj známe hračky. Vynikajúcu náladu nám už niekoľko rokov zabezpečuje hudobné duo GLAMOUR. Deti s obrovskou radosťou a elánom spievali a tancovali s hudobníkmi. Po tancovačke si pochutnali na rôznych maškrtách a ovocí, ktoré im zabezpečili rodičia. Aj touto cestou im chceme vyjadriť veľkú vďaku za poskytnutú pomoc.

Podobné spoločné radostné aktivity pôsobia pozitívne na sociálne správanie detí a posilňujú zážitok zo spolupatričnosti. Ich realizácia je súčasťou života v MŠ, nenarúša ich denný rytmus, ani návyky, ale ich vydvihne zo všedných dní, zdôrazňujúc tým ich dôležitosť.

V rámci veselej fašiangovej zábavy deti v materskej škole s vyučovacím jazykom maďarským akoby spoločne odohnali „Pani Zimu“, aby už odovzdala miesto blížiacej sa jari.

Patrícia Borovská
učiteľka MŠ, (preklad Erika Köbölová)

FARSANG MESEORSZÁGBAN

Minden évben ilyenkor februárban néphagyományainkhoz hűen farsangot szervezünk az óvodánkban. Az ünneplést megelőzően verseket, mondókákat, dalokat, farsangi rigmusokat elevenítettünk fel, mely során a gyermekek ismerete bővült, érzelmi világuk gazdagodott és mozgáskultúrájuk fejlődött.

Február 16-án a szülők jelmezekbe öltöztették gyermekeiket. A beöltözés lázas izgalma mindenkit elragadott és sorra üdvözöltük a kalózzá, hercegnővé, állatfigurává változott gyermekeket. Megelevenedtek a mesefigurák, filmhőseink és kedves játékaink. Mint már jó pár éve, így idén is a GLAMOUR zenekar biztosította a jó hangulatot a tánchoz és szórakozáshoz. A gyerekek hatalmas örömmel, lendülettel táncolták és tapsolták végig a közel egy órás színvonalas előadásukat. Amikor a tánctól elfáradva kicsit megpihentek nagy örömmel kóstolták végig a szülők által hozott gyümölcsöket és egyéb finomságokat. Ezúton is nagy köszönet jár minden szülőnek, akik támogatásukkal (édesség, gyümölcs) hozzájárultak e vidám farsangi ünnephez.

Ezek az örömteli közös tevékenységek a gyermekek szociális viselkedésére maradandó hatást gyakorolnak, erősítik az óvodába tartozás élményét. Megvalósításuk illeszkedik az óvodai élet mindennapjaiba, nem zavarja meg ritmusát, szokását, de kiemelkedik a mindennapokból, jelezve ezzel fontosságukat.

A magyar óvoda kis gyermekei újra elmondhatják, hogy egy csodálatos hangulatú farsangi mulatság keretében közösen űzték el a telet, hogy helyet adjon a közelgő tavasznak

Borovský Patrícia

EKOLOGICKÁ RUBRIKA

Medzinárodná spolupráca pre čisté životné prostredie

Ako prírodu si vážiaci človek a i ako učiteľka materskej školy cítim povinnosť prevziať spoločenskú a environmentálnu zodpovednosť a zároveň zlepšovať a zachovávať kvalitu životného prostredia.

Bola som veľmi rada, keď som sa dozvedela, že môžem reprezentovať Slovensko v medzinárodnom environmentálnom programe spoločnosti TrashOut, ktorá sa zaoberá vývojom softvéru. Pre mňa to nie je iba ďalšia práca alebo veľká výzva, ale záväzok voči prírode, voči životnému prostrediu, dávajúc tým aj hodnotu svetu.

Program Erasmus+ pod názvom 5 KRAJÍN 1 RIEKA (5v1) spustil v septembri 2020 terminátor Tiszai PET Cup a Természetfilm.hu Tudományos Filmműhely Egyesület. Dobrovoľníci PET Cup, PET piráti, boli poverení zostavením programu na základe ich dlhoročných skúseností v boji proti znečisteniu riek. Cieľom projektu 5v1 je formovať environmentálne postoje detí výrobou rôznych intelektuálnych produktov.

Organizácie, školy a učitelia krajín nachádzajúcich sa v povodí Tisy (Ukrajina, Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, Srbsko) spolupracujú na vytvorení učebných pomôcok a na organizovaní študentských výmenných programov a rôznych aktivít. Vďaka priamemu pozorovaniu a získaniu skúseností environmentálna výchova neuviazne medzi múrmi školy a projekt poskytne trvalý zážitok všetkým účastníkom.

Veľký úspech má konštrukcia pirátskej lode z kontajnera Plastová dielňa (MÜMÜ), ktorá slúži na to, aby deťom ukázala opätovné využitie plastového odpadu hravou a zábavnou formou. V rámci turné MüMü budúci rok zavíta aj do Veľkých Úľan.

Prostredníctvom projektu 5v1 sa zoznámime s mobilnou aplikáciou TrashOut, ktorá bola vyvinutá na Slovensku, a behom niekoľkých rokov sa stala najrozšírenejšou aplikáciou na zmapovanie nelegálnych skládok vo svete. Zapojením digitálnych zariadení a bezplatným stiahnutím aplikácie chceme povzbudiť deti k aktívnemu konaniu.

Som presvedčená, že partneri 5 krajín vytvoria efektívny a úspešný tím, ktorý pomocou intelektuálnych produktov vychová z detí environmentálne uvedomelých a šťastných dospelých.

(Dostupnosť: WWW.petkupa.hu/5in1, #5in1#5orszag1folyo)

Bc. Zuzana Lelkesová

(preklad: Erika Köbölová)

FOTO: LELKES ZSUZSA

TERMÍNY FARMÁRSKYCH TRHOV V ROKU 2022 – A 2022-ES TERMELŐI PIAC IDŐPONTJAI

16. apríla

21. mája

18. júna

16. júla

20. augusta

17. septembra

15. októbra

19. novembra

17. decembra

ÖKOLÓGIAI ROVAT

Nemzetközi összefogás a tiszta környezetért

Természettisztelő emberként és óvodapedagógusként kötelességemnek érzem a társadalmi és környezeti felelősségvállalást, és egyben szívügyem is az életkörnyezet minőségének a javítása, megóvása.

Rendkívül szerencsésnek tartottam magamat, mikor a tudomásomra jutott, hogy Szlovákiát én képviselhetem egy nemzetközi környezetvédelmi programban, a TrashOut szoftverfejlesztő cég által. Számomra ez nem egy újabb munka, vagy egy újabb kihívás, hanem elkötelezettség a természet, a környezetvédelem iránt, ezzel értéket adva a világnak.

Az 5 ORSZÁG 1 FOLYÓ (5in1) elnevezésű Erasmus+ programot, a Tiszai PET- kupa ötletgazdája, a Természetfilm.hu Tudományos Filmműhely Egyesület indította el 2020 szeptemberében. A PET - kupa önkénteseit, a PET - kalózokat a folyószennyezés elleni küzdelemben szerzett több évnyi tapasztalataik ösztönözték a program létrehozására. Az 5in1 projekt célja a gyermekek környezetvédelmi szemléletformálása különféle szellemi termékek előállításával.

A Tisza vízgyűjtő területén elhelyezkedő országok (Ukrajna, Románia, Magyarország, Szlovákia, Szerbia) szervezetei, iskolái, pedagógusai, egymást kisegítve oktatási segédanyagokon, diákcsere programok és különféle foglalkozások szervezésén dolgoznak. Ezek által közvetlenül kerül sor a megfigyelésre és tapasztalatszerzésre, így a környezeti nevelés nem szorul be az iskola falai közé, és a projekt maradandó élményt biztosít minden résztvevő számára.

Nagy siker a Műanyag Műhely (MÜMÜ) konténerből kialakított kalózhajó szerkezet, mely arra szolgál, hogy a gyermekeknek játékos, szórakoztató módon mutassa be a műanyag hulladék újra felhasználását. A MüMü körútja keretében jövőre Nagyfödémesre is ellátogat.

Az 5in1 projekten keresztül megismerkedhetünk a TrashOut elnevezésű mobil alkalmazással, melyet Szlovákiában fejlesztettek ki, és az évek során a világ legelterjedtebb illegális hulladéklerakókat feltérképező applikációja lett. A digitális eszközök bevonásával és az applikáció ingyenes letöltésével ösztökélni szeretnénk a gyermekeket az aktív cselekedetre.

Bízom benne, hogy az 5 ország partnerei, egy hatékony csapatot alkotva sikeresen teljesítenek, és a szellemi termékek által a gyermekekből környezettudatos gondolkodású, boldog felnőttek válnak.

(Elérhetőségek: WWW.petkupa.hu/5in1, #5in1#5orszag1folyo)

Bc. Lelkes Zsuzsa

HARMONOGRAM ZBERU TRIEDENÉHO ODPADU 2022

Mesiac	Papier	PLASTY - PET	Sklo	Kovy	TETRAPAK	Rôzne plasty
	Modré	Transparentné	Zelené	Červené	Oranžové	Žlté
Január	13	13	20	27		27
Február	10	10			24	24
Marec	10	10	24	31		31
Apríl	7	7			28	28
Máj	12	12	19	26		26
Jún	9	9			30	30
Júl	14	14	21	28		28
August	11	11			25	25
September	8	8	22	29		29
Október	13	13			27	27
November	10	10	18	24		24
December	8	8			29	29

VEĽKÉ ÚĽANY OČAMI DETÍ – NAGYFÖDÉMES GYERMEKSZEMMEL

Príbehy z fotografií

KÚPALISKO

Pochádzam z obce Veľké Úľany. Je to upravená obec, parky, fontána, v okolí je prekrásna príroda, nachádzajú sa tu školy, obchody. Veru, našu obec nám závidí nejeden obyvateľ mesta. Narodili sa tu aj moji predkovia a rada by som tu svoj život prežila aj ja.

Fotografia vznikla pri vchode do kúpaliska „Modrá Perla". Bývame v jeho tesnej blízkosti presne tak, ako aj moji starí rodičia v čase, keď fotografia vznikla. Kúpalisko bolo vybudované svojpomocne v roku 1973. Svojpomocne znamená, že tam obyvatelia obce pracovali zadarmo vo svojom voľnom čase, najčastejšie cez víkendy. Pracoval tam aj môj dedo a hovorieval, že tam bolo vždy veselo, a aj keď sa narobili, tešili sa, že bude v našej dedine kúpalisko.

Fotografia vznikla v roku 1974 a je na nej môj dedo Eugen, moja mama Alena a náš sused „Józsi bácsi". V tom čase mal dedo 41 rokov, sused 48 rokov a moja mama len 6 rokov. S fotografiou sa spája príbeh, ktorý mi často rozprávali. Keď natierali bránu, zastalo pri nich auto, aké ešte nikdy v živote nevideli. Bol to cadilac s americkou poznávacou značkou. Z auta vystúpil pán, ktorý sa im prihovoril a porozprával im svoj životný príbeh. Bol to rodák z našej obce, ktorý odišiel za prácou do Ameriky. Po dlhých rokoch sa vrátil, aby si zaspomínal na staré časy. Bol prekvapený, keď na mieste, kde bolo v minulosti pole, našiel moderné kúpalisko. Chcel si ho odfotografovať na pamiatku a poprosil môjho deda, suseda a moju mamu, aby mu zapózovali. Na ich veľké prekvapenie fotografiu hneď vytlačil. Dokonca bola ešte aj farebná! To bolo v tom čase niečo nevídané.

Toto je príbeh tejto starej zažltnutej fotografie. Pre každého má inú hodnotu - pre moju mamu je to nezabudnuteľný zážitok, keď ju odfotografoval Američan a pre rodáka z našej obce pekná spomienka na svoje rodisko.

Vanda Molnárová 8.A

FUTBAL V NAŠEJ OBCI

Fotografia je z roku 1933. Futbal vo Veľkých Úľanoch v tom čase oslavoval 15 rokov. Na fotografii je futbalový tím Veľké Úľany pred odohraním finálového zápasu. Víťaz zápasu vyhral pohár majstra okresu. Na fotografii je aj môj pradedo. Pradedo bol útočník tímu, ktorý skóroval vo viacerých zápasoch. Úľanský tím sa skladal zo 16 hráčov. Ihrisko z roku 1933 bolo na mieste terajšej kaviarne Trója. Vtedy sa zápas odohrával na piesku. Čierno-biele dresy z roku 1933 „prežili" do súčasnosti. Vtedajšia futbalová lopta bola šitá ručne „doma", pretože neboli dostupné profesionálne kožené lopty. V týchto rokoch sa úľanskému futbalu veľmi nedarilo. To tím posilnilo a zo sezóny na sezónu sa zlepšoval.

Kevin Dulický

FOTOGRAFICKÁ SÚŤAŽ

Na stranách 24. a 25. uverejňujeme víťazné práce z literárnej a fotografickej súťaže žiakov škôl k 800. výročiu prvej písomnej zmienky o obci. Literárne diela uverejňujeme bez prekladu a úpravy.

Dulicky Tünde (9. o.)

Soóky Bettina (8. o.)

VEĽKÉ ÚĽANY OČAMI DETÍ – NAGYFÖDÉMES GYERMEKSZEMMEL

LEVELÜNK NAGYFÖDÉMESRŐL

Drága Frank bácsi!

Mindig nagy izgalommal és szeretettel fogadjuk leveleidet Amerikából, a múltkori sem volt ez alól kivétel. Milyen szörnyű lehetett a kijárási tilalom idején becsukva a 48. emeleti aprócska lakásba a koronától rettegve? Ezért teljes mértékben megértjük, hogy nyugalomra vágysz, és eleged van a nagyvárosi nyüzsgésből. Soraidat olvasva viszont arra gondoltunk, mivel erről még úgysem esett szó, most végre bemutatnánk Nagyfödémest.

Tudod, azért itt is rengeteg látnivaló van ám! Meg vagyunk róla győződve, hogy igazán tetszene Neked az itteni élet. Ha most nevetségesnek is hangzik, de tényleg sok közös vonása van Chicagóval. Például itt sem kellene feladnod a horgászatot, éppen csak a Nagy-tavak egyikét. De találsz itt jobbat! Ha majd eljössz, mindenképpen elviszünk a kis halastóhoz, a Lotos-lakehez, ahol haraphatunk is valami jót, ha arra esne választásod.

Chicagóval szemben pedig: ugyan itt nincs óriáskerék, de a búcsú Szent Mihály napján van, ezért kellemes utónyári időben látogatnak el ide a vidámparkosok, és sokkal szórakoztatóbb attrakciókkal készülnek évről évre, mint egy lomha óriáskerék... De még ez semmi!

Ha egyéb kikapcsolódásra vágynál bácsikánk, ellátogathatnánk a födéméshez tartozó Szőgyénbe, ahol gyönyörű, csendes környezetben kedvedre golfozhatnál. Ha pedig inkább a falusiasabb élményekbe akarnál egy nagyot csobbanni, a község őstermelői piacot is szervez, ahol a kiscsibétől a kerti törpén keresztül a túrós rétesig minden van!

És egyébként is! Amerikát 1492-ben találta meg Kolumbusz, de Födémest már 1221-ben Fudemus néven említették a pozsonyi vár tartozékaként. Azért a nyolcszáz év az nyolcszáz év! Ennek fejében idén egy különleges ünnepség sorozattal készülnek.

A födémesi kultúra igencsak szerteágazó. Elmehetnénk a kálváriához, ami 1740-ben épült, és a környéken egyedülálló az építészete miatt. Ilyenkor koncerteket is szerveznek ezen a helyen.

A római katolikus reneszánsz stílusú templomot is megmutatnánk. A régebbi Szent Mihály arkangyal kápolna helyén emelték, és belsején többféle irányzat mutatkozik meg, mégis nyugodt harmóniát kelt az összhatásuk. Nemrég fel is újították a templomot, így teljes pompájában látható.

Mindenképpen látnod kellene a Lacsny - kúriát, és a tájházat is. Az utóbbinak igazi nádfedett teteje van! Láttál már olyat élőben? Sőt, mondunk még jobbat! Azon kívül, hogy megtekinthető benne a korabeli bútorzat, minden évben Szent Istvánkor ünnepség van itt, autentikus tökipompost és ínycsiklandozó pogácsát sütnek, mindig remek, családias hangulat uralkodik.

Apropó család! Amennyiben hátat fordítanál agglegény életvitelednek, egy jó kis födémesi menyecske is biztosan akadna számodra...

Sokat gondolkodtunk ezeken az utóbbi időben, és szeretnénk, ha egyszer ideköltöznél.

A járvány előtt találkoztunk utoljára, és őszintén reméljük, hamarosan újra láthatunk! Addig is minden jót és szépet kívánunk, sok ölelést küldünk Neked a messzi Amerikába!

U.I.: Kérünk Téged, tényleg fontold meg a tanácsunkat, hiszen ezzel mindenki csak jól járna! :)

Anna és Lilla, szerető unokahúgaid

Kerek Anna Ibolya és Kerek Lilla Flóra, 9. osztály

FOTO PÁLYÁZAT

A 24. és 25. oldalon a község első írásos említésének 800. évfordulója alkalmából az iskolák diákjai számára kiírt irodalmi és foto pályázat díjazott alkotásait közöljük. Az irodalmi alkotásokat fordítás nélkül, eredeti formában tesszük közzé.

Szobos Teo (5. o.)

Tóth Tamara (7. o.)

Spoločenská rubrika – Társasági rovat

Naše novorodeniatka
Újszülötteink

November 2021
Zuzana Hlavačková
Jakub Németh
Filip Matlaha
Liana Kovács

December 2021
Kristína Bigasová
Sebastián Lovas
Zoe Batoška

Január 2022
Damian Horváth
Daniel Sallai
Vanda Morovičová
Pavol Pudmerický
Lenka Hrušovská
Mia Matejková

Február 2022
Emily Nečníková
Rebeka Ilies
Dárius Molnár

Blahoželáme – Gratulálunk!

Rozlúčili sme sa
Elbúcsúztunk

December 2021

Róbert Procházka	**(49)**
Karol Tornyai	**(71)**
Jolana Križanová	**(83)**

Január 2022

František Šidó	**(74)**
Ondrej Repka	**(79)**
Alžbeta Fecskeová	**(84)**
Lídia Tornyaiová	**(94)**

Február 2022

Jarmila Hudecová	**(40)**
Tibor Michalek	**(59)**
Magdaléna Bachratá	**(69)**
Edita Mucsková	**(77)**
Anna Královičová	**(69)**
Ildikó Horváthová	**(60)**
Alexander Nedoma	**(58)**
Helena Szilvásiová	**(68)**

Česť ich pamiatke! – Tisztelet emléküknek!

(* BÝVALÝ OBČAN OBCE – VOLT LAKOSUNK)

ŠTATISTIKA OBCE ZA ROK 2021

Počet narodených detí: 57, z toho 29 chlapcov a 28 dievčat. V porovnaní s predošlým rokom sa počet narodených detí zvýšil o 18. Najviac detí sa narodilo v mesiacoch máj a október (8-8).

Medzi najobľúbenejšie mená v roku 2021, ktoré rodičia dávali svojim deťom u chlapcov patrili: Oliver, Peter, Matúš Alex a Matias (2-2) a u dievčat Hanna/Hana (4), Izabella (3).

Počet sobášov v obci: 28, z toho bolo 19 občianskych a 9 cirkevných sobášov. Okrem sobášov, ktoré sa konali v našej obci, bolo uskutočnených ešte 12 sobášov našich občanov mimo našej obce. Uzavretie manželstva s cudzincom: 3.

V roku 2021 bolo rozvedených 10 manželstiev.

Počet úmrtí v roku 2021 bolo 59, z toho 36 mužov a 23 žien. Trochu radostnejší je tento údaj, nakoľko počet úmrtí oproti predošlému roku sa znížil o 15. Najviac občanov zomrelo v mesiaci január (12).

Celkový počet obyvateľov k 31. 12. 2021 je 4712, z toho 2298 mužov a 2414 žien. Prírastok obyvateľstva obce naďalej pretrváva.

Mgr. Katarína Sztraková
matrikárka a referentka pre evidenciu obyvateľstva

A 2021-ES ÉV KÖZSÉGI STATISZTIKÁJA

A 2021-es évben született gyermekek száma: 57, ebből 29 fiú és 28 lány. A elmúlt évhez viszonyítva az újszülöttek száma 18-cal több. A legtöbb gyermek májusban és októberben (8-8) született.

2021-ben a szülők által adott legkedveltebb fiúnevek: Oliver, Peter, Matúš, Alex és Matias (2-2) és lánynevek Hanna/Hana (4), Izabella (3).

A községben kötött házasságok száma: 28, ebből 19 polgári és 9 egyházi esküvő. A községünkben megtartott esküvőnkön kívül 12 alkalommal kötöttek házasságot községünk lakosai más településen. Külföldivel kötött házasságok száma 3 volt.

2021-ben 10 házasság végződött válással.

Az elhalálozások száma 2021-ben 59, ebből 36 férfi és 23 nő. Ez az elmúlt évhez viszonyítva egy kedvezőbb adat, mert az elhalálozások száma 15-tel csökkent. Legtöbb elhalálozás januárban (12) volt.

A község lakosainak száma 2021. 12. 31-én 4712, ebből 2298 férfi és 2414 nő.

A lakosok száma évről évre emelkedik.

Mgr. Sztraka Katalin
anyakönyvvezető és a lakossági nyilvántartás referense

Ukazovateľ – Mutató	Muži – Férfiak	Ženy – Nők	Spolu – Összesen
Počet obyvateľov k 31. 12. 2020 A lakosok száma 2020. 12. 31-én	2248	2349	4597
Prihlásených k pobytu v roku 2021 Állandó lakhelyre bejelentkezettek 2021-ben	90	92	182
Počet narodených v roku 2021 Újszülöttek száma 2021-ben	29	28	57
Odhlásených z trvalého pobytu v roku 2021 Kijelentkezések száma 2021-ben	33	32	65
Počet zomretých v roku 2021 Elhunytak száma 2021-ben	36	23	59
Prírastok v porovnaní s rokom 2020 2020 – hoz viszonyítva – emelkedés	+50	+65	+115
Počet obyvateľov k 31. 12. 2021 A lakosok száma 2021. 12. 31-én	2298	2414	4712

Manželstvo uzavreli vo Veľkých Úľanoch
Nagyfödémesen kötöttek házasságot

Február 2022

Barnabás Fenes – Denisa Domonkosová ***Július Szalay – Zuzana Horváthová***

Blahoželáme! – Gratulálunk!

(ÚDAJE Z MATRIČNÉHO ÚRADU OBCE A HELYI ANYAKÖNYVI HIVATAL ADATAI)

Poriadková služba obce – 0910 97 97 97 – A Község rendfenNtartó egysége

Veľkoúľanský obzor – Nagyfödémesi Láthatár

Vydáva – Kiadja: Obec Veľké Úľany – Nagyfödémes Község, Hlavná 578, 925 22 Veľké Úľany, IČO:00306282. Šéfredaktorka - Főszerkesztő: Alžbeta Szárazová. **Redakčná rada - Szerkesztőbizottság:** Ing. František Gőgh, DBA, Ľudovít Hanzel, Mgr. Edita Katonová, Ing. Andrej Kaprinay, Mgr. Kristína Kovácsová, PaedDr. Iveta Manová, Zoltán Máriš, Mgr. Zuzana Metzner, MBA, Tibor Németh, Alžbeta Prágaiová, PaedDr. Monika Snohová, Kristián Sercel, Mgr. Katarína Sztraková, Silvia Šafáriková, Mgr. Gabriela Vajdová. **Evidenčné číslo MK SR:** 3099/09. **Číslo ISSN:** 1338-9319. **Redakcia – Szerkesztőség:** Miestne kultúrne stredisko, Veľké Úľany, **E-mail:** velkoulanskyobzor@centrum.sk, **Tel.:** 0317878197, **web:** www.ulany.sk. Vychádza štvrťročne v náklade 1700 ks – Megjelenik negyedévente 1700 példányban. **Nepredajné – Ingyenes.** Nie všetky uverejnené názory vyjadrujú aj stanoviská redaktorov. A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők véleményét. Redakcia si vyhradzuje právo redakčne skracovať a upravovať príspevky dopisovateľov. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot a tudósítások rövidítésére és szerkesztésére.

FOTOREPORTÁŽ Z GALAKONCERTU KU DŇU ŽIEN
KÉPRIPORT A NŐNAPI GÁLAKONCERTRŐL

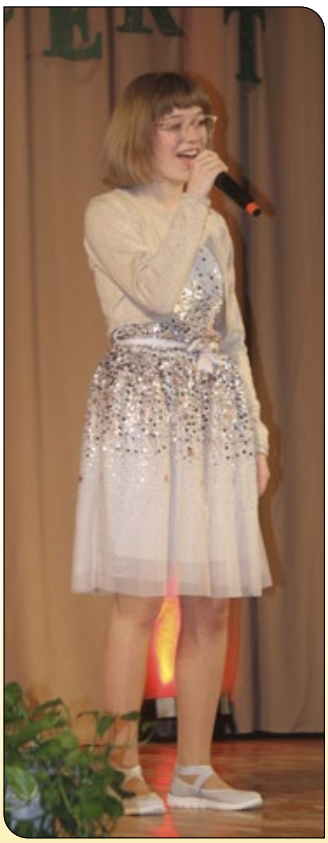

FOTO: HORVÁTH SZOMOLAI ANDREA

TAKTO SME SPOMÍNALI – ÍGY EMLÉKEZTÜNK

Už sa stalo tradíciou, že v našej obci každý rok spomíname na revolučné udalosti v rokoch 1848/49, na slávne dni maďarského národa. Po dvoch rokoch sme sa opäť zišli, aby sme pri hroboch priamych účastníkov revolúcie zaspomínali na 174. výročie tejto významnej historickej udalosti maďarského národa. Atmosféru spomienkovej slávnosti, ktorá sa uskutočnila dňa 15. marca priblíži našim čitateľom fotoreportáž z podujatia.

TEXT A FOTO: ĽUDOVÍT HANZEL

Már hagyománnyá vált községünkben, hogy az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc évfordulójáról ünnepélyes keretek között emlékezünk meg. Két év után ismét a helyi temetőben, a két 1848-as honvéd sírhalmánál találkoztunk, hogy a magyar nemzet eme dicső történelmi eseményének 174. évfordulójáról megemlékezzünk. A március 15-én megtartott rendezvény hangulatáról képriportunk ad olvasóinknak ízelítőt.

SZÖVEG ÉS KÉP: HANZEL LAJOS

